

Хрещатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

№179 (4579) | четвер | 4 грудня 2014 р.

Киянам варто готуватися до чергового підвищення цін на проїзд

стор. 7

У столичному дербі надважку перемогу здобув "Будівельник"

стор. 21

Київ відкритий для інвестицій

стор. 2

Уряд змін: технократи, які не хочуть зарплати

стор. 4

В столиці впровадять гендерно орієнтоване бюджетування

стор. 6

НОВИНИ

Мер Києва Віталій Кличко зустрів у Десні бійців 12-го батальйону територіальної оборони «Київ»

На ротацию прибыли бойцы 12-го территориального батальона «Київ». У вівторок близько восьмої вечора понад 200 військовиків приїхали із зони АТО у військову частину, що розташована у смт Десна Чернігівської області. Бійців зустрічали рідні та близькі, мешканці столиці України й керівництво Києва, зокрема — мер міста Віталій Кличко. Захисників Вітчизни вітали з оркестром та під гасла «Слава героям!». Військовики щасливі, що повернулися додому, до своїх сімей, однак зауважують, що відпочиватимуть недовго — приблизно за 2 тижні обіцяють повернутися на схід. Віталій Кличко під час зустрічі наголосив, що місто й надалі допомагатиме нашим військовим. Також очільник столиці зазначив, що в суботу на Хрещатику планують організувати урочистий захід за участі бійців 12-го територіального батальйону. Самі ж вони зауважили, що не проти пройти маршем головною вулицею Києва. Однак просять владу не забувати про те, що зараз дуже важливо підтримати солдатів, які перебувають у зоні бойових дій, адже найбільша потреба зараз у хлопців — це теплі речі та засоби обігріву.

Детальний репортаж про зустріч бійців 12-го територіального батальйону та їхні розповіді читайте у наступних випусках «Хрещатика».

Киян кличуть за субсидіями

стор. 3

У столиці відбувся благодійний аукціон

стор. 3

Артефакти Майдану — в музеї Гончара

стор. 23

4 820060 500335

Економія тепла — пріоритет номер один

■ **Енергоощадні технології, що запровадили в одному зі столичних дитсадків, зекономили майже півмільйона гривень**

Ще влітку очільники міста та країни говорили про дефіцит газу і закликали шукати альтернативних джерел енергії. В столиці ж економія блакитного палива почалася з відключення гарячої води. З настанням холодів постало питання шукати інші шляхи економії. Нещодавно перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов відвідав дитячий садок № 99, де ще рік тому почали застосовувати енергоощадні технології.

Леся КЕСАРЧУК | «Хрещатик»

У САДОЧКУ № 99 ще рік тому замінили вікна, утепили дах, фундамент і фасад. Використовували спеціальний мінерально-ватний утеплювач, який стримує тепло всередині будівлі та не пропускає холод. Також є система вентиляції. «Відпрацьоване» тепло з кімнати потрапляє в теплообмінник, у якому нагріває свіже холодне повітря з вулиці, яке потім з більш комфортною температурою знову надходить до приміщення, — ділиться завідувачка дитячого садочка Антоніна Машкович. — Тут встановлені спеціальні пристрої — рекуператори. Взимку і в холодну пору року можна спокійно провітрювати кімнати». Перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов додав, що застосовані технології, які контролюють ефективне використання тепла. «Тут використовується тепловий пункт, який регулює, скільки потрібно тепла в залежності від температури навколишнього середовища. Якщо надворі холодно, то

тепла подається стільки, скільки потрібно, якщо ж тепло, то, звісно, тоді подача тепла буде меншою», — зазначив пан Ніконов. Головне те, що і місто значно економить, і діти при цьому не мерзнуть. Тому на черзі за таким же принципом планують утеплити і школу № 217, що знаходиться по сусідству. А загалом у планах міста — впровадити оощадні технології не лише в соціальних закладах, а й в усіх житлових будинках. Для цього у столиці створили Центр з енергоефективності. «Основна мета цього підприємства в тому, — пояснює Ігор Ніконов, — що він повинен створити власну базу всіх світових зразків з енергоощадності, всі технології, які допомагають економити тепло. А це і утеплення фасадів, вікон (з використанням лічильників тепла), заміна ламп. Наступним кроком буде утеплення під'їздів, заміна вікон на металопластикові, встановлення пристроїв для регуляції тепла в батареях. Найважче, звичай-

Нещодавно перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов відвідав столичний дитячий садок № 99, де ще рік тому почали застосовувати енергоощадні технології

но, це утеплення фасадів. Один будинок коштує приблизно 5-6 млн грн». Для впровадження програм з енергозбереження у столиці розробили 12 етапів. Перші два вже реалізують — це встановлення теплових лічильників та погодних регуляторів тепла. За словами Ігоря Ніконова, реалізація всіх енер-

гозберігаючих проектів потребує значних витрат, тому Київ шукатиме інвесторів. «Ми вже ініціювали процес внесення змін до інвестиційної програми «Київенерго», щоб максимальна кількість інвестиційних коштів була використана на встановлення в житлових будинках теплолічильників, що є од-

ним з етапів цієї програми», — зазначив перший заступник голови КМДА. Для столиці у 2015-му збереження енергії — пріоритетний напрямок. На це спрямовуватимуться й основні бюджетні ресурси. Вкладати кошти в енергозбереження закликають і самих мешканців ■

Ні для кого не новина, що все столичне господарство потребує якнайшвидшого оновлення, а отже, і значних грошових вливань. За бюджетні кошти модернізувати місто і раніше було непросто, а в нинішніх умовах — надзвичайно важко. Тож влада робить усе можливе, аби залучити до цього процесу приватний капітал.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

КОНКРЕТНІ проекти та плани бізнесмени та київська влада обговорили під час круглого столу в Американській торговельній палаті. Насамперед приватні кошти очікують в транспортній інфраструктурі, комунальному господарстві. Серед основних пріоритетів на наступний рік — енергозбереження. За словами гендиректора Київського інвестиційного агентства Олега Містюка, влада сподівається залучити інвесторів до модернізації декількох котельень. У транспортній галузі основну увагу приділять опти-

Київ відкритий для інвестицій

■ **За приватні кошти покращуватимуть транспортну та комунальну інфраструктуру, підвищуватимуть енергоефективність міста**

Конкретні проекти та плани бізнесмени та київська влада обговорили під час круглого столу в Американській торговельній палаті

мізації найбільш завантажених вузлів. Зокрема у планах — ре-

конструювати Ленінградську площу. Крім того, за кошти приватно-

го капіталу планують створити мережу автостанцій на в'їздах до столиці. Перші такі об'єкти з'являться на Житомирському та Харківському напрямках. Це дозволить пасажиром, які добираються з містечок-супутників, залишати власні авто біля зупинок метро і далі подорожувати Києвом громадським транспортом. Що, у свою чергу, зменшить кількість заторів на дорогах столиці. Також вже з наступного року у Києві запрацює нова транспортна схема, яка оптимізує наявну, зніме дублювання маршрутів. Як результат — люди менше часу проводитимуть у громадському транспорті. Це спільний проект міста та Світового банку. Є також і масштабні проекти в сфері нерухомості, будівництва сміттєпереробного заводу та створення нових медичних центрів.

Аби приватний капітал таки прийшов до столиці, київська влада докладає максимальних зу-

силь. Як заявив під час зустрічі перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов, зокрема оновлено роботу Київського інвестиційного агентства та впроваджено абсолютно новий інвестиційний процес. Відтепер КІА працює за принципом єдиного інвестиційного вікна. «Ми максимально обмежили спілкування інвестора з чиновниками та бюрократичним апаратом. За кожним інвестором закріплюється проектний менеджер — співробітник КІА, який супроводжує проект від початку до кінця», — відзначив Ігор Ніконов та додав, що наразі столична влада спростила й умови всього інвестиційного конкурсу: погоджувальна процедура інвест-проекту була скорочена з 500 до 90 днів, підготовка передпроектної документації складає не більше 30 днів, її узгодження — не більше 7 днів, а укладання договору з інвестором — не більше 35 днів ■

МІСТО

Киян кличуть за субсидіями

■ Розрахувати, чи може сім'я претендувати на преференцію, відтепер можна онлайн

За словами начальника відділу житлових субсидій Департаменту соціальної політики Марії Зубаревої, у зв'язку з підвищенням тарифів кількість родин, які можуть претендувати на отримання державної допомоги, збільшується

З 1 липня у Києві зросли тарифи на послуги ЖКГ. Поки що підвищення цін у платіжках для киян не є суттєвим, однак вже цього місяця — коли туди включать нарахування за централізоване опалення — рахунок зросте на 80 %. Тож соціальні служби столиці кличуть киян отримувати субсидії, які допоможуть здешевити комунальні послуги. Дізнатися, чи має ваша сім'я право на преференцію, можна на сайті КП ГОЦ та за телефонами «гарячих» телефонних ліній.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

НАРАЗІ у Києві 34 тисячі родин отримують житлові субсидії. Лише впродовж листопада цього року до відділень соціальних служб по преференцію звернулося 19 тисяч столичних сімей. Однак, за словами начальника відділу житлових субсидій Департаменту соціальної політики Марії Зубаревої, це ті громадяни, які й раніше отримували субсидію. В порівнянні з минулим роком кількість охочих отримати житлову знижку не зростає. Хоча у зв'язку з підвищенням тарифів кількість родин, які можуть претендувати на отримання державної допомоги, збільшується. «Великого напливу громадян

зараз немає. Але ми хочемо закликати киян приходити, адже це суттєва допомога для тих родин, які мають невеликі доходи. Не треба чекати платіжку, цифри там будуть

великі. А якщо людина звернеться за отриманням субсидії протягом двох місяців з початку опалювального періоду, ми призначимо цю субсидію з жовтня. Зробимо

відповідний перерахунок», — відзначила Марія Зубарева.

Поррахувати, чи має ваша родина право отримувати житлову субсидію, відтепер можна і в режимі

реального часу. Онлайн-калькулятор розміщено на офіційному сайті КП «Головний інформаційно-обчислювальний центр» під назвою «Орієнтовний on-line розрахунок субсидій». Онлайн-калькулятор дозволяє громадянам провести попередні розрахунки сукупного доходу та визначити розмір обов'язкового платежу за комунальні послуги. Всю детальну інформацію про надання житлових субсидій можна отримати на сайті міської влади kievcity.gov.ua у відповідному розділі. Також усіх охочих проконсультують за телефонами «гарячих ліній» районних управлінь праці та соціального захисту.

До речі, наразі у місті працює 55 таких відділень, до яких кияни можуть звернутися задля отримання житлової субсидії. Оформлення документів триває близько 10 днів. При цьому для осіб з обмеженими можливостями спеціалісти проводитимуть процедури й у них удома.

Нагадаємо, що, окрім субсидій, для зменшення тиску на соціально незахищені родини у зв'язку з підвищенням тарифів на послуги ЖКГ у Києві запроваджено механізм компенсації. Наразі таким правом користується 440 столичних родин ■

Столичні депутати, громадські активісти та волонтери організували благодійний аукціон, під час якого зібрали майже 40 тис. грн, які передадуть на потреби бійців АТО

Цими вихідними столичні депутати, громадські активісти та волонтери організували благодійний аукціон, який проходив у рамках Київського антикварного салону. Всі зібрані під час заходу кошти — а це майже 40 тис. грн — підуть на потреби бійців АТО.

Світлана МАЖУРІНА | «Хрещатик»

У МІЖНАРОДНОМУ виставковому центрі цієї суботи відбувся благодійний ярмарок, в якому могли взяти участь усі охочі. Асортимент речей, що були виставлені на торги, неабияк вразив. Тут можна було знайти і картини сучасних українських художників, і витримані високоякісні вина та елітний коньяк, предмети побуту, антикварні ре-

чі, книги світових та вітчизняних класиків, а також багато ще чого цікавого. Для такої благодійної справи свої лоти охоче надали заступник міського голови — секретар Київради Олексій Резніков та столичні депутати.

Про деякі з лотів, які були представлені на аукціоні, розповіла «Хрещатику» депу-

В єдності — сила

■ У місті відбувся благодійний аукціон на підтримку бійців АТО

тат Київради Рена Назарова. «Я надала картину, на якій зображено українське село, статуетку Йосифа Сталіна та бюст Лаврентія Берія. Що ж до вартості цих лотів, то картину антиквар оцінив у \$ 400, статуетку у \$ 700, а от стартова ціна бюста Берія сягає 1500 грн, — зазначила вона. — Колекцію люльок, кальян, паровоз, портвейн 1965 року — всі ці лоти виставив Олексій Резніков. До речі, ось ми бачимо коньяк, презентований на день народження Олені Овраменко, втім, вона від щирого серця віддала його на аукціон».

А депутат Київради Валерія Кустова поділилася з нами, що «аукціон щойно розпочався, а з молотка вже «пішов» французький сервіз, наданий мною для продажу. Також тут представлений підсвічник зі свічками, який я купувала в художньому салоні. І хоча це річ дороговартісна, але сьогодні комусь може пощастити — його можна придбати значно дешевше від справжньої ціни».

Особлива ж боротьба розгорілася за вина. «Секретар Київради виставив на торги пляшку портвейну 1965 року зі стартовою ціною 2500 грн. В результаті її викупив за 10 тис. грн депутат Київради Максим Микитась. Також є охочі серед депутатів придбати лот, який виставив Віктор Дворніков — це портвейн «Масандра» 1959 року за 4500 грн, і лот депутата Юрія Берегового — «Мадеру» 1975 року — за 3500 грн», — розповів «Хрещатику» депутат Київради

Анатолій Велімовський. За його словами, сам він виставив на аукціон свою авторську книгу.

Громадські активісти разом із волонтерами також змайстрували для аукціону ляльки-мотанки та інші українські обереги. «Це ми робили на майстер-класі в музеї Івана Гончара з дітками за старовинною методикою виготовлення, тобто — жодних голок, клею, тільки натуральна тканина. Ляльки виготовляють у спосіб замотування-накручування. Намотуючи кожний шар, майстри вкладають добрі думки і несуть велику енергетику», — пояснює координатор із забезпечення військових «Міжнародної Асоціації підтримки України» Леся Борсук-Янківська. — Також ми передаємо такі мотанки та янголяток, зроблених за такою самою методикою, на передову військовикам. І для бійців ці подарунки-обереги є дуже важливими — часом важливішими, ніж бойове спорядження».

Доеднaws до благодійної акції й Президент України 2005—2010 рр. Віктор Ющенко. «Трохи пізніше мають привезти від мене мед», — пообіцяв він. Проте, з його слів, він вже поклав гроші до скриньок волонтерів, які збирають кошти на потреби бійців.

Загалом, як зізнавались самі депутати, вони готові продавати речі нижче за ринкові ціни, адже передусім постає завдання назбирати кошти для допомоги бійцям АТО. Тож в результаті роботи наприкінці дня було зібрано майже 40 тис. грн ■

Уряд змін: технократи, що не хочуть зарплати

■ Новий Кабмін особливу увагу приділить децентралізації та розвитку регіонів

В Україні — новий політичний тренд. Міністри, які не цікавляться власними зарплатами. Новий уряд розпочав роботу відразу ж після свого призначення: посадовці приступили до підготовки проекту держбюджету. Окрім того, на країну загалом чекають швидкі й разючі зміни, бо міністри мають плани реформ, а зарплати їх не цікавлять. Для Києва перспективним видається те, що новий уряд професіоналів-технократів планує одним із пріоритетних напрямків децентралізацію влади та розвиток регіонів. Чи буде від того столиці реальний зиск? «Хрещатик» шукав перспективи.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Фото з сайту www.kmu.gov.ua

Шість годин перемовин

Напевне, депутати Верховної Ради результатів виборів чекали легше, ніж підсумків консультацій по складу уряду. У вівторок, 2 грудня, парламент на шість годин перетворився на «залу очікування». Основними інтригами на той момент були призначення в уряд іноземців та створення нової структури — Міністерства інформації. Навіть у сесійній залі пізно ввечері депутати продовжували спонтанну дискусію. Що, до речі, свідчило про напругу тих перемовин, котрі велися без сторонніх свідків.

Цей уряд, як зазначив у своєму виступі на пленарному засіданні Верховної Ради прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, є унікальним — з огляду на ті завдання, котрі перед ним постають: «Люди очікують змін від всіх і кожного. І ми готові до найрадикальніших, найжорсткіших і найефективніших змін і реформ в країні, які потребує сьогодення. Місія буде виконана». Тому Кабмін перед призначенням депутати розглядали буквально «по людині», хоча й були дуже втомлені. Відповідною буде увага до всіх дій уряду й у подальшому. І не тільки у депутатів.

Київ може отримати більше грошей?

Київська влада, котра ще влітку заявила про режим відкритості та прозорості у своїй роботі, веде дискусію щодо доцільності вилучень з міського бюджету 50 % надходжень від податку на доходи фізич-

них осіб (ПДФО). Мер столиці Віталій Кличко неодноразово заявляв, що кияни мають залишати собі 100 % ПДФО, у тому числі ще й тому, що Київ — єдине місто-донор. Проблем у столиці чимало, а грошей не вистає. Перші заяви політиків та урядовців після призначення Кабміну дають підстави сподіватися, що це актуальне питання може бути вирішено на користь столиці та всієї України. Так, голова Верховної Ради Володимир Гройсман, розповідаючи про перші законодавчі ініціативи, до розгляду яких приступить парламент негайно після розподілу комітетів, зазначив: «Дуже важливо, щоб бюджет 2015 року базувався на умовах, на правилах і на законодавстві про децентралізацію влади. Я переконаний: побудова якісної системи управління в Україні, що базується на децентралізації влади, на підтримці ініціатив територіальних громад України, дозволить провести й інші важливі реформи. У тому числі й економічні». Оскільки концепція та законодавство про децентралізацію влади передбачають передачу повноважень на місця разом з фінансовим ресурсом, то можна зробити висновки, що питання коштів киян від ПДФО хоча б обговорюватиметься.

Міністри до реформ готові

Відразу після свого затвердження у Верховній Раді троє міністрів, котрі тільки-но перед голосуванням здобули громадянство України, поспілкувалися з журналістами. «Хрещатик» поцікавився їхньою думкою про бюджетні відносини між центром та

регіонами. Міністр фінансів Наталя Ярецько, відповідаючи на наше запитання щодо міжбюджетних відносин, наголосила, що «це є частина тих реформ, які ми маємо доопрацювати і донести до Верховної Ради. Потрібно подивитися на коаліційну угоду як на дорожню карту». Характеризуючи бюджетний процес, міністр наголосила, що тільки починає знайомитися з міністерством, але вже були розмови про подання проекту держбюджету на 2015 рік до 20 грудня. Держбюджет, за її словами, очікується жорстким: «Перед нами багато роботи. Найперше — програма уряду, потім Бюджетний кодекс. Тут у нас є виклик, щоб радикально скоротити статті витрат і одночасно збільшити, наскільки це можливо в умовах величезного тиску на бізнес, надходження у результаті податкової реформи». Міністр економічного розвитку та торгівлі Айварас Абромавічус у відповідь на запитання про фінансовий ресурс і децентралізацію влади послався на свій досвід роботи і зазначив: «У сільгоспрайонах завжди була проблема, що у районах та селах мало бюджетних коштів, котрі відсилаються до центру і повертаються назад, на місце. Тому, звісно, ця тема наболіла». І хоча пан Абромавічус припустив, що фінансовий аспект децентралізації влади може бути не у компетенції міністерства, але «думаю, ми будемо працювати».

Тож можемо сподіватися на позитивні зрушення. Тим більше, міністрів справді більше хвилює результат, аніж особисті прибутки, пов'язані з високими посадами. На запитання про зарплатні вони лише плечима знизали. Наталя Ярецько відповіла, що розмови не було, але це не є важливим, адже «мій досвід, моє розуміння ситуації надає мені бажання, натхнення працювати на благо України». Зарплати, навіть якби були оголошені, видалися б заниженими, зокрема для Айвараса Абромавічуса: «Особисто я не обговорював винагороду за роботу в уряді. Напевне, вона невелика. Сподіваюся, що через кілька років, коли запрацює економіка, у всіх в Україні будуть гідні зарплати».

Високий старт і швидкий темп

Початок роботи нового уряду засвідчив, що міністри збираються нарошувати темп. У вступному слові на першому засіданні нового Кабміну у середу, 3 грудня, прем'єр Арсеній Яценюк зазначив, що програма дій уряду повинна бути підготовлена до кінця цього тижня і представлена у парламенті: «Програма дій — це не набір слів, а набір конкретних цілей і шляхів досягнення цих цілей. Кожен міністр визначає на 2015 рік три ключових пріоритети, і яким чином вони будуть досягнуті». Окремо глава уряду зосередився на економічному блоці реформ, зокрема на прийнятті «нової редакції Бюджетного кодексу, яка повинна дати можливість органам місцевої влади додатково формувати власну дохідну базу». Це також внесення змін до Податкового кодексу: скорочення кількості податків і розширення бази оподаткування. Нарешті, зменшення єдиного соціального внеску і детінізація зарплат «з тією метою, щоб, якщо платимо менші податки, то всі покажемо, хто скільки реально отримує, і таким чином наповнюємо бюджет». Найактуальнішим завдан-

ням на найближчі дні пан Яценюк визначив держбюджет-2015, котрий «буде жорстким, складним, бо нам треба вижити, щоб сформувати базу для росту та економічної стабільності у 2016 році». І реформування системи влади визначено одним із найважливіших пріоритетів. Тож будемо сподіватися, що новий уряд збалансує бюджетні відносини і на користь Києва, і на користь всієї України.

Коаліція лобюватиме інтереси місцевого самоврядування

Парламентська більшість захищатиме інтереси місцевого самоврядування, а успіхи нового уряду будуть відчутні через 3-4 роки. Про це «Хрещатику» розповів координатор коаліції, лідер фракції партії «Блок Петра Порошенка» Юрій Луценко. Відповідаючи на запитання щодо відстоювання інтересів Києва, зокрема на рівні уряду (з огляду й на те, що Віталій Кличко був одним із лідерів виборчого списку партії «Блок Петра Порошенка»), він зазначив, що «ми будемо лобювати інтереси України і місцевого самоврядування, зокрема і Києва». Однак політик звернув особливу увагу, що «ми не лобіємо прізвища, ми лобіємо інтереси держави і населення».

Наскільки міцною є коаліція? Палка дискусія у залі під час формування уряду занепокоїла.

— **Ю. Л.:** Ви не праві. Я прожив три доби з коаліцією, з її керівниками і скажу вам, що, звичайно, у нас є розбіжності, бо інакше ми б були одною партією, але нас об'єднує бажання дати результат. Ми всі вчимося працювати один з одним, а «Самопоміч» — ще й працювати у парламенті. Нічого поганого у цьому немає. Ми спокійно допомагаємо один одному. Але, звичайно, у кожного є свій партійний інтерес, є свій особистий інтерес, амбіції, специфіка характеру. Я не бачу у цьому особливої біди. Наприклад, скажу, що з «Батьківщиною» ми плідно співпрацювали сьогодні. Так, звичайно, найбільше дискусій із «Самопоміччю», бо вони дуже хочуть все змінити. Інколи це не дуже корисно, з нашої точки зору. Але життя покаже. Сьогодні, як ви бачили, був дещо неорганізований процес, але, зрештою, ми дійшли до результату.

Цей уряд буде успішним?

— **Ю. Л.:** А що вважати успіхом для уряду, який вперше вирішив зламати основи пострадянського жебракування? Цей уряд не дасть процвітання країні за півроку. Тому його успіх буде тільки разом з успіхом парламентської більшості. Якщо за 3-4 місяці, а я впевнений, йому саме стільки відпущено для відносно спокійної роботи (через низку обставин), ми дамо результат у вигляді десятків прийнятих суперреформістських законів, якщо уряд зможе на основі їх зламати корупційну та безвідповідальну стару систему, монополізовану олігархами, якщо все це буде зроблено — це успіх уряду. Але цей успіх не вимірюватиметься в аплодисментах. Ці аплодисменти будуть через декілька років. Як і в кожного реформаторського уряду, реформаторської більшості, ми зараз закладаємо підвалини, які не будуть популярними сьогодні, але без них не можна. Це операція. Жоден хворий без наркозу не аплодує своєму хірургу. Наше суспільство буде проводити реформи без наркозу. І хірурга воно буде лаяти останніми словами. Але буде знати, що операція потрібна. Бо інакше він помре ■

СУСПІЛЬСТВО

Освіта світу білого не бачить

Найперша вимога київських профспілок — зарплати. Освітянам планується «зрізати» надбавки, медикам — «заморозити», а транспортники взагалі чекають милості, доки їм видадуть зароблене за вересень та жовтень цього року. І ці проблеми — лише вершечок айсберга. Як розповів голова Київської міської ради профспілок Валентин Мельник, нині наше місто зіткнулося з низкою викликів як загальних, так і специфічних для нього. Зокрема це велика відповідальність та неабияке навантаження. Столиця — обличчя країни. Однак нині воно, на думку лідерів київських профспілок, на жаль, занежаяне.

За словами голови Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України Олександра Яцуна, столичні вчителі та вихователі вельми стурбовані перспективою зняття надбавок та доплат до й так невисокої зарплатні. Пан Яцунь для наочності приніс навіть дитячу пірамідку: «Я хочу продемонструвати вам на цьому прикладі, з чого складається зарплата вчителя вищої категорії, який пропрацював 25 років. Надбавка за стаж — 30 %, надбавка за класне керівництво — 25 %, надбавка за перевірку зошитів — 20 %, надбавка за завідування кабінетом — 13 %, за престижність праці — 20 %, і наша муніципальна з 2007 року — теж 20 %. Усе це хочуть «зрізати». У освітян залишиться «голий» оклад у 1 800 грн «брудними». Лідер освітянської профспілки столиці наголосив на тому, що відповідні ініціативи, втілені у законопроекті, наразі вдалося зупинити, «і поки цей законопроект не має номера і не дійшов до Верховної Ради, небезпека залишається».

Загострення хвороб

Вчителям скрутно? Медикам — не легше. Як розповіла голова ради Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я Лариса Канаровська, питання зарплатні у столичних медиків набуло неабиякої гостроти. «Ми на 29-му місці за рівнем зарплат,— зазначила вона.— Середня зарплата 3 100 грн по Києву, надбавки 20 %, та й то нерегулярні. Зростають тарифи, проїзд у транспорті дорожчає. Як лікар або медсестра можуть робити, як добиратися до роботи? Тобто тут питання дуже складне. 100 млн грн нам винні за зарплатні, ще 25 млн грн винен бюджет міста на ліки, на бензин («Швидка допомога», 5 млн грн)». При цьому пані Канаровська відзначила, що старання міськздоровпрофу не пропали марно, «зарплатня виплачується без затримок».

Але навантаження на столичних медиків останнім часом зросло у рази. Так, протягом минулого року медики Києва прийняли найтяжчий удар по прийому поранених, 1 000 медиків працювали на Майдані. Тільки Лікарня швидкої допомоги (ЛШД) за три дні лютого прийняла понад 1 000 поранених, з них 58 осіб з тяжкими вогнепальними пораненнями. Загалом же понад 4 000 поранених прийняли київські медики

Фото Нааара ФУРКА

Або почуйте — або побачите

■ Профспілки Києва пропонують владі обирати між соціальним діалогом та бунтом

Києву без збалансованого бюджету загрожує соціальний вибух. Принаймні таку перспективу розгортають столичні профспілки. І це не слова. Вже найближчим часом можуть здійснити попереджувальний страйк транспортники. Про критичний стан у своїх галузях говорять київські освітяни та медики. Чому центральна влада та профспілки не можуть порозумітися і чого чекати киянам, дізнавався «Хрещатик».

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

минулої зими. «А як же зарплатня? На тому ж таки 29-му місці. Ситуація критична: не фінансуються захищені статті бюджету, це 1 грн на добу на харчування і 1 грн на ліки. Хворі, замість ставати нашими соратниками в одужанні, стають нашими ворогами: думають, що ми беремо це собі»,— розповіла вона.

Звісно, і кадрова ситуація, звертає увагу профспілковий лідер, у столичній медицині не найкраща. «У Києві не вистачає 3,5 тисячі лікарів і 10 тисяч медсестер. Уночі на 2—3 пости, трапляється, одна медсестра і практично один черговий лікар на всю лікарню»,— розповіла Лариса Канаровська. За її інформацією, у столиці у структурах первинної медико-санітарної допомоги працює 200 осіб, котрим на 1 вересня виповнилося 80 років, 10 довгожителів 90-річних і двоє тих, хто перетнув цей вік (92 роки). «Молодь не хоче йти працювати, бо у нас за 15 років май-

же не оновлювалося обладнання»,— додала вона.

Транспорт може зупинитися

«Ви бодай зарплату маєте, а нам її не платять». Так кажуть столичні транспортники. Голова профспілки працівників ЖКГ міста Києва Тамара Костюк звернула особливу увагу на проблеми комунального підприємства «Київпастранс». «Люди не отримують зарплатню не те що у відповідності з Колективним договором, а навіть, згідно з трудовим законодавством, вчасно і в повному обсязі. На даний момент, наприклад, виплата зарплатні здійснена тільки за вересень 2014 року, та й то в обсязі 50 %»,— розповіла вона.

Водночас КП «Київпастранс» — планово збиткове, але тому, що затверджено 32 категорії пільговиків на проїзд у міському транспорті. «Підприємство перевозить пільгових пасажирів на 487 млн грн на

рік, — нагадала представниця профспілок.— У бюджеті закладено 130 млн грн, а отримало підприємство 117 млн грн. Тобто 300 млн грн просто немає». При цьому київська влада хоча б намагається вчасно розраховуватися.

Подолати негаразди? Тільки разом

Принципова позиція київських профспілок одначе полягає у тому, щоб не вимагати грошей, а запропонувати владі (і центральній, і київській) разом обговорити ті ініціативи, котрі пропонуються для покращення ситуації. «Наша країна є соціально-правовою і має створювати умови для гідної праці та гідного життя»,— наголосив Валентин Мельник.— Але правда в тому, що не фінансуються регіональні програми, немає коштів на необхідне. Водночас із Києва забирається 50 % зборів від сплати податку на доходи фізичних осіб

(ПДФО). Якщо ми — кияни — заробляємо кошти, вони повинні витрачатися на користь громади». І громада, на переконання профспілок, має вирішувати, куди витрачати власні кошти, а не ходити «кланятися» до уряду за субвенціями.

Профспілки пропонують уряд не планувати скорочення, особливо у бюджетній сфері, а обкласти податками багатіїв та знайти інші джерела поповнення бюджету. «Чому у високотехнологічній Франції олігархи обкладаються податками, а у нас ні? Чому не можна підвищити акцизи на тютюн, наприклад? — звертає увагу він.— На наш погляд, це могло б значно збільшити надходження до бюджету». Окрім того, «ми прийняли рішення звернутися до Президента України, до Кабміну зі своїми пропозиціями. Але Кабмін не знайшов часу, щоб обговорити ці ініціативи київської громади, київських профспілок. На жаль, відсутність такого діалогу призводить до того, що люди розчаровані».

Насамперед продовженням оптимізації в окремих галузях. «В умовах жорсткої економії, девальвації гривні уряд пропонує проводити оптимізацію, скорочувати людей... Лише за перше півріччя нинішнього року скорочено близько 12 тисяч осіб, 52 тисячі переведено на неповний робочий день або тиждень. За словами роботодавців, до кінця року планується скоротити ще 25 тисяч робочих місць»,— розповів Валентин Мельник.— А ми ставимо запитання, куди підуть ці люди, чи зможуть адаптуватися?... І що їм залишається: або померати, або красити, або емігрувати, або підтримати радикальні настрої, готувати революцію». Профспілка працівників ЖКГ принаймні натякає на можливість страйку на КП «Київпастранс», хоча, за законом, страйк транспортників заборонений. Тому залишається сподіватися, що сторони зможуть вирішити усі протиріччя за столом переговорів.

Голова профспілки працівників ЖКГ міста Києва Тамара Костюк зазначила, що колектив транспортників не хоче відіграватися на киянах, бо постраждають, перш за все, саме вони. Але «вочевидь, є право профспілки — ухвалювати рішення про організацію активних акцій протесту аж до попереджувального страйку».

Зрештою, за словами голови Київської міської ради профспілок Валентина Мельника, владі варто вступити у діалог із профспілками, зокрема — на рівні розробки тристоронньої угоди, яку пропонується зробити чотиристоронньою, залучивши до підписання не лише Кабмін, профспілчан та роботодавців, а й Київраду. Профспілки Києва пропонують також легалізувати трудові відносини у столиці, що збільшить надходження до бюджету, розробити міську програму зайнятості (з огляду на реформи), а також домогтися, аби частка зарплати у структурі собівартості продукції зросла з нинішніх 6—7 % до 30 %. Згідно з останніми відомостями, розпочалися конструктивні переговори між КМДА та Кабміном, тож є сподівання на позитивний результат. Принаймні профспілчан нарешті, можливо, почують ■

Фото Олексія ІВАНОВА

Новий розподіл грошей

■ В Києві впровадять гендерно орієнтоване бюджетування

Вже через рік — з 2016-го — бюджет Києва більш детально враховуватиме інтереси жінок та чоловіків вікових категорій та інших соціальних груп мешканців. Столиця потрапила до пілотних регіонів впровадження гендерно орієнтованого бюджетування. Проект розрахований на чотири роки. Фінансову підтримку у розмірі 6 млн євро надає Шведське агентство міжнародного розвитку SIDA.

Ірина ЛАБУНСЬКА | «Хрещатик»

КИЇВ став одним із 5-ти пілотних регіонів, з яких розпочинається впровадження гендерно орієнтованого бюджетування в Україні. Проект здійснюється за участі Міністерства фінансів України та фінансового сприяння Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA. Для старту, крім Києва, обрано Херсон, Івано-Франківськ, Житомир та Харків. Але саме від столиці керівники проекту очікують найбільших результатів. Тим паче, що влада Києва охоче пішла назустріч, і міський голова Віталій Кличко вже підписав протокол про співробітництво. А у вівторок, 2 грудня, проект презентували на засіданні постійної комісії Київради з питань бюджету.

Гендерно орієнтоване бюджетування, за словами керівника проекту Маї Босніч, в світі працює вже близько 30-ти років. Особливий інтерес до цієї схеми відбувається якраз в часи кризи, коли дуже важливими є перерозподіл коштів і ефективність їх використання. Суть такого підходу насправді дуже проста: при плануванні бюджету орієнтуватися на кінцевого отримувача соціальних послуг: хто він і що насправді потребує? Якщо це дорожні роботи, то проаналізувати, хто користується цими шляхами і які у них особливі потреби і так далі. При цьому враховується не лише гендерний фактор — жінки це чи чоловіки, але

це можуть бути вікові категорії чи певні соціальні групи.

Виявляється, що довкола справді багато речей, на які ми не звертаємо уваги. Проте від них залежить реальне життя людей. Гендерний дисбаланс для присутніх на засіданні комісії пояснили на прикладі прибирання снігу в одному зі шведських міст. Комунальні служби чистять дороги. До чого тут гендерна рівність? Аналіз показав, що жінки частіше ходять пішки, їздять велосипедами чи користуються громадським транспортом. Тоді як чоловіки віддають перевагу власним авто. Це означає, що прибирання снігу має різні наслідки для чоловіків і жінок. Через ожеледицю пішоходи втричі частіше отримують травми, ніж водії. Здебільшого потерпають жінки. Вартість лікування та втрата працездатності обходиться в чотири рази більше, ніж витрати на обслуговування доріг. Аналіз показав, що, в першу чергу, чистили проїзну частину, а тротуари та зупинки в останню. Це не зумисно, просто так робили завжди. Після дослідження муніципалітет змінив підходи. Адже долати восьмисантиметровий шар снігу на ногах важче, ніж в авто. Пріоритетом стали тротуари, особливо біля дитячих садків, шкіл, лікарень, комунальних підприємств, де здебільшого працюють жінки, та зупинки транспорту. Це навіть не викликало додаткових бюджетних витрат, але

дало серйозний ефект і покращило умови мешканцям міста. Або ще приклад — «нічні зупинки». З'ясувалось, що жінки уникають поїздки громадським транспортом пізно ввечері, хвилюючись про безпеку. Тому муніципалітет вирішив, що автобус може зупинятися на прохання пасажирки у потрібному місці, відтак їй не доведеться довго йти від зупинки. І, звісно, мова не про тотальну турботу про жінок. Учасники обговорення зауважили, що представники сильної статі, приміром, живуть менше років на 5-10. Відтак перегляд підходів до їх здоров'я так само важливий. Отже, гендерно орієнтоване бюджетування — наближення до повсякденного життя людей і покращення надання потрібних їм послуг.

Впровадження проекту в Україні заплановано впродовж 2014-2018 років в чотири етапи. Ініціатори сподіваються, що в 2018 році вже бюджет всієї країни буде гендерно орієнтованим. Що стосується Києва, то через необхідність об'ємного аналізу гендерні моменти будуть враховані вже у бюджеті 2016 року. Зараз створюється робоча група. А вже незабаром (в січні) для працівників КМДА проведуть тренінг. Їм розкажуть про гендерні принципи. Також одну з міських програм проаналізують на предмет їх дотримання.

Загальне фінансування проекту складає 6 мільйонів євро ■

У зв'язку із скасуванням наказів Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 28.11.2014р. № Н-75, від 28.11.2014р. № Н-76, від 28.11.2014р. № Н-77 «Про затвердження умов і визначення об'єктів конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування», оголошення про проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування міста Києва, опубліковане в газеті «Хрещатик» від 28.11.2014 року № 176 (4576) вважати скасованим.

За додатковою інформацією звертайтеся до Комунальної служби перевезень виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) за адресою: 04119, м. Київ, вул. Сім'ї Хохлових 7/9, поверх 3, з 8.30 до 17.30.

Телефон для довідок (044) 483-04-69, e-mail: ksp2007@ukr.net.

НОВИНИ

Децентралізацію — у дію

Уряд за ініціативою Мінрегіону схвалив постанову № 664 від 26.11.2014 р. «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», яка дає можливість органам місцевого самоврядування самостійно затверджувати загальну чисельність апарату місцевої ради, її виконавчих органів та витрати на їх утримання. Документ набирає чинності з 1 січня 2015 року. Як повідомив заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В'ячеслав Негода, таке урядове рішення є черговим кроком на шляху децентралізації повноважень в країні: «Таке рішення органи місцевого самоврядування очікували роками. І це зрозуміло — виключно місцеві ради мають вирішувати питання загальної чисельності апарату ради, її виконавчих органів та витрат на їх утримання». Працюючи над проектом постанови, Мінрегіон виходив також з положень Європейської хартії місцевого самоврядування, яка визначає, що «органи місцевого самоврядування мають можливість визначати свої власні внутрішні адміністративні структури з урахуванням місцевих потреб і необхідності забезпечення ефективного управління». Крім того, рішенням Конституційного суду України від 22.05.08 у справі № 10-рп/2008 було визнано неконституційною норму про затвердження Кабміном типових штатів органів місцевого самоврядування. Також Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» питання затвердження за пропозицією голови структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів, витрат на їх утримання віднесено до виключної компетенції відповідної ради. Одночасно з прийняттям згаданої постанови урядом доручено Мінрегіону, Мінфіну, Мінекономрозвитку разом із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування опрацювати у місячний строк питання стосовно розрахунку рекомендаційної чисельності працівників органів місцевого самоврядування для визначення обсягу асигнувань на їх утримання під час формування відповідних бюджетів та за результатами подати Кабміну узгоджені пропозиції.

Готовність до відключень № 1

У столиці необхідно забезпечити оперативну координацію дій та передачу інформації в разі аварійних відключень електроенергії. Особливо важливо, щоб аварійно-рятувальні та комунальні служби мали узгоджений алгоритм реагування на можливі надзвичайні ситуації, спричинені відключеннями. Про це під час засідання постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій заявив заступник голови КМДА, голова комісії Петро Пантелєєв. Графіки аварійних відключень у Києві застосовуватимуться виключно для промислових підприємств та організацій, які не належать до сфери життєзабезпечення, соціального та житлового фонду міста, повідомляють у НЕК «Укренерго». За словами Петра Пантелєєва, Київ, у свою чергу, надав перелік тих міських об'єктів, які є пріоритетними з позиції життєзабезпечення міста, і тому не можуть бути відключені. «Разом із тим, нам конче необхідно бути готовими до непередбачуваних ситуацій та зуміти вчасно й професійно на них відреагувати. Ми повинні передбачити резервні джерела живлення для об'єктів соціальної сфери, зокрема лікарень, де працюють реанімаційні відділення тощо. Ключовим заходом для цього є проведена у місті перевірка технічного стану й робочої готовності пересувних електростанцій, які можуть забезпечити додаткове живлення», — наголосив він. Під час засідання комісії заступник голови КМДА підкреслив, що в період можливих відключень електроенергії рятувальники, комунальні підприємства, виконавці житлово-комунальних послуг працюватимуть у посиленому режимі. Йдеться про цілодобову комунікацію відповідальних осіб, здатних прийняти необхідні антикризові рішення та організувати процес негайного реагування з моменту відключення електрики.

Згідно з розпорядженням головного диспетчера НЕК «Укренерго», з метою забезпечення життєздатності та надійної роботи об'єднаної енергосистеми України в умовах дисбалансу між споживанням і виробництвом електроенергії з 1 грудня 2014 року можливе відновлення аварійних відключень у Києві. Тривалість та обсяги відключень електроенергії регламентовані диспетчером НЕК «Укренерго». У той же час почергове застосування графіків аварійних відключень для зменшення рівня навантаження на енергосистему передбачає їхнє застосування не більш ніж на 2-3 години для кожного окремого споживача.

Нагадаємо, аварійно-рятувальна служба м. Києва та працівники ГУ ДСНС із вечора вівторка обігрівали корпус онкогематології лікарні «Охматдит». Прорив на тепломережі стався на проспекті Перемоги, в результаті чого без тепла залишилось два корпуси лікарні «Охматдит» і 25 житлових будинків.

Дорога дороба

Мешканцям столиці варто готуватися до чергового підвищення цін на проїзд

Невдовзі столичних мешканців очікує підняття тарифів на проїзд у міському транспорті. Наразі вже тривають громадські обговорення відповідного проекту рішення, який розміщено на сайті КМДА. Тож усі охочі містяни можуть висловити свої зауваження та пропозиції — й тільки після цього столична влада прийме остаточне рішення. Як дешевше можна буде їздити у громадському транспорті, дізнавався «Хрещатик».

Марина ТИМЧЕНКО | «Хрещатик»

РОЗМОВИ про подорожчання проїзду в міському комунальному транспорті точаться вже давно. Тож незабаром столична влада буде змушена вдатися до непопулярних кроків і підвищити його вартість, оскільки діючий тариф вже давно є нерентабельним і збитковим. У комунальних підприємствах постійно нарікають на те, що бракує коштів на ремонт наявного рухомого складу, не кажучи вже про його оновлення. А це, в першу чергу, безпека пасажирів. Ситуація, яка склалася з громадським транспортом, — критична і потребує нагального вирішення.

За словами столичного мера Віталія Кличка, багато років вартість проїзду у громадському транспорті Києва не підвищувалась, та водночас суттєво зросли ціни на енергоносії. «У країні інфляція, у нас велика заборгованість, адже Кабмін не виділяє коштів на компенсацію пільгового проїзду. Ми вимушені піднімати ціну, щоби метро і наземний громадський транспорт у столиці не зупинилися. До нового року — у грудні — ми зробимо презентацію, де обґрунтовано пояснимо, чому ми вимушені підняти ціни, наскільки вони будуть підвищені і що будемо робити, аби незахищені верстви населення мінімально відчували це підвищення», — пояснює міський голова.

Тож наразі на офіційному сайті КМДА ведеться відкрите громадське обговорення проекту розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів і вартості проїзних квитків у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху». Перед прийняттям остаточного рішення міська влада обіцяє обов'язково дослухатися до думки громадськості.

Що пропонують містянам

Відповідно до оприлюдненого документа, вартість проїзду у наземному транспорті (автобус, трамвай, тролейбус, фунікулер) пропонується збільшити до 3 грн, а у міській електричці та метрополітені — до 4 грн. Дешевше буде їздити киянам у метро, якщо вони будуть користуватися безконтактною картою та одразу оплатять 50 поїздок. Відтак одна поїздка у метро коштуватиме 3,50 грн. Як йдеться у проекті рішення, загальна кількість поїздок, яка може бути придбана на пластикову безконтактну картку, не може перевищувати 100 одиниць. Термін дії такої картки становитиме 6 місяців від дати придбання або останнього поповнення незалежно від кількості невикористаних поїздок. А вартість невикор-

ристаних поїздок, що залишилися на пластиковій безконтактній картці, термін дії якої закінчився, не повертатиметься.

Для пасажирів, які часто користуються комунальним транспортом, вигідніше буде придбати проїзний квиток на необмежену кількість поїздок. Так, наприклад, у проїзному квитку на місяць на один вид наземного транспорту закладено вартість однієї поїздки у розмірі 2,78 грн. А у проїзному квитку на місяць на міську електричку закладено ціну однієї поїздки у розмірі 3,26 грн. У проїзних квитках на місяць на два види наземного транспорту вартість однієї поїздки становитиме до 2,72 грн, на три види наземного транспорту — до 2,22 грн. На чотири види транспорту, включно з метрополітеном, вартість однієї поїздки у наземному транспорті становитиме до 2,02 грн.

Зазначимо, що під час розрахунку вартості проїзних квитків для проїзду у наземному транспорті закладено по дві поїздки одним видом транспорту у робочі дні (46 поїздок на місяць). Поїздки понад закладену у проїзних квитках кількість та у вихідні дні можна вважати бонусною частиною. Також до розгляду киян пропонується в ролі нововведення квиток на обмежену кількість поїздок — 46 та 60. Однак і до сі залишається відкритим питання щодо річних проїзних квитків, які наразі відсутні. «Я вважаю, що річні проїзні повинні бути в будь-якому випадку», — інформує перший заступник голови КМДА Ігор Ніконов.

Збитковий транспорт

Те, що зростання тарифів у найближчий час є неминучим, визнає і **начальник КП «Київський метрополітен» Віктор Брагінський**. «Останнє підвищення тарифів було у 2008 році. З цього часу було відкрито 6 станцій метро, а це й робочі місця, й витрати електроенергії. При таких затратах реальна вартість проїзду становить не менше 10 грн, але тариф завжди був соціальним і місто доплачувало за кожного пасажира. Відтак, врахову-

ючи ситуацію, вартість проїзду може скласти 4 грн, при цьому в проїзних квитках будуть передбачені значні знижки. Поїздка обходитиметься на рівні експлуатаційної собівартості послуг метрополітену — 3,16 грн», — стверджує пан Брагінський. Він нарікає, що підприємство навіть при таких розцінках працюватиме у збиток, оскільки в тариф не закладені кошти як на проведення ремонтних робіт в метрополітені, так і на оновлення поїздів. Новий тариф передбачає утримання підприємства на нинішньому рівні та покриття найнеобхідніших витрат, оскільки значна кількість пасажирів буде їздити по собівартості, а ще 25 % пасажирів — це пільговики. За його словами, для того, щоб компенсувати пільговий проїзд, його вартість повинна бути на рівні 6—7 грн, але зрозуміло, що пасажири не повинні сплачувати за пільговиків, тому наразі й розглядається питання, щоб проїзд збільшити до 4 грн. До того ж, як визнає начальник столичного метрополітену, сьогодні склалася настільки скрутна ситуація, що у комунального підприємства навіть не вистачає коштів, аби розрахуватися із боргом з лізинговою компанією ТОВ «Укррослізинг» за 100 вагонів метро, що експлуатуються метрополітеном з 2009 року. Тож на засіданні постійної комісії Київради з питань транспорту та зв'язку, яке відбулося минулого тижня, столичні депутати ухвалили проект рішення, відповідно до якого було надано право на подовження строку повернення боргу КП «Київський метрополітен» лізинговій компанії ще на 4 роки. «У 2009 році був укладений договір з лізинговою компанією на придбання 100 вагонів. Відповідно до рішення, повний розрахунок повинен був відбутися до 2014-го, але, враховуючи складне фінансове становище метрополітену, борг перед підприємством становить близько 400 млн грн. Тому сьогодні постає необхідність продовжити строк дії проекту рішення до 2018 року», — пояснив пан Брагінський та висловив сподівання, що підвищення вартості проїзду дасть змогу розрахуватися з боргами. Водночас він категорично заперечив можливість підвищення вартості поїздки в метро до 15 грн.

Палиця на два кінці

Втім, питання щодо вартості проїзду має й інші аспекти. З одного боку, необхідність підвищення тарифів у транспорті зумовлена безпекою пасажирів, оскільки на ремонт, модернізацію та придбання рухомого складу дійсно потрібні кошти. З іншого — падіння гривні та збільшення цін ідуть у дисонанс із заробітними платами киян. «Ринок має регулювати ціни на проїзд. На сьогодні у нас ціни на проїзд формують не ринок, а адміністративні органи, а це завжди зловживання. Тому що завжди можна завищити собівартість і неможливо це перевірити. І хоча дійсно в Києві проїзд дешевший, ніж у Празі або Парижі, але й доходи киян менші. Тому потрібно, щоб ціна була більш ринкова. І це головна вимога», — зауважив в коментарі «Хрещатику» **президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко**. До того ж зростання тарифів у міському транспорті зазвичай автоматично тягне за собою підвищення цін і з боку приватних перевізників, що теж вдарить по кишені киян. Що ж стосується вирішення складної ситуації з пільговиками, то експерт вважає, що «потрібно було б давно перевести їх усіх на «Картку киянина», при цьому залишивши пільги лише за пенсіонерами та інвалідами. Адже у нас надмірно багато пільг. Як результат, вони створюють проблеми» ■

ВАРТІСТЬ ПРОЇЗНИХ КВИТКІВ БЕЗ ОБМЕЖЕННЯ КІЛЬКОСТІ ПОЇЗДОК			ПРОЇЗНІ КВИТКИ ПО ВИДАМ ТРАНСПОРТУ БЕЗ ОБМЕЖЕННЯ КІЛЬКОСТІ ПОЇЗДОК						ВАРТІСТЬ ПРОЇЗНИХ КВИТКІВ З ОБМЕЖЕННЯМ КІЛЬКОСТІ ПОЇЗДОК МЕТРОПОЛІТЕНОМ					
Фізичні, юридичні особи	Студенти денної форми навчання	Школярі	Автобус	Тролейбус	Трамвай	Метро	Фунікулер	Міська електричка	46 ПОЇЗДОК			60 ПОЇЗДОК		
Ціна за місяць грн. Ціна за півмісяця грн.			1 ВИД ТРАНСПОРТУ											
130 (65)	65 (32,5)	32 (16,25)												
130 (65)	65 (32,5)	32 (16,25)												
130 (65)	65 (32,5)	32 (16,25)												
130 (65)	65 (32,5)	32 (16,25)												
300 (150)	150 (-)	37,5 (18,75)							150 (75)	75 (-)	37,5 (18,75)	190 (95)	95 (-)	47,5 (23,75)
150 (75)	75 (-)	37,5 (18,75)												
2 ВИДИ ТРАНСПОРТУ														
250 (125)	125 (62,5)	62,5 (31,25)							260 (130)	130 (65)	65 (32,5)	300 (150)	150 (75)	75 (37,5)
260 (130)	130 (65)	65 (32,5)							260 (130)	130 (65)	65 (32,5)	300 (150)	150 (75)	75 (37,5)
400 (200)	200 (100)	100 (50)							260 (130)	130 (65)	65 (32,5)	300 (150)	150 (75)	75 (37,5)
410 (205)	205 (102,5)	102,5 (51,25)							270 (135)	135 (67,5)	67,5 (33,75)	370 (155)	155 (75)	75 (37,5)
3 ВИДИ ТРАНСПОРТУ														
310 (155)	155 (77,5)	77,5 (38,75)												
530 (265)	265 (132,5)	132,5 (66,25)							390 (195)	195 (97,5)	97,5 (48,75)	430 (215)	215 (107,5)	107,5 (53,75)
4 ВИДИ ТРАНСПОРТУ														
550 (275)	275 (137,5)	137,5 (68,75)							410 (205)	205 (102,5)	102,5 (51,25)	450 (255)	255 (122,5)	112,5 (56,75)

Творити можна серцем, навіть якщо очі не бачать

■ У Національному музеї Тараса Шевченка відкрито виставку робіт сліпих художників, фотографів, дизайнерів «Зірки у темряві»

Люди з вадами зору створюють шедеври за допомогою пензля й фарб, бісеру й тканини. Серед них є не лише талановиті художники, а й навіть дизайнери та фотографи. Скажете: такого бути не може? Тоді завітайте до Національного музею Тараса Шевченка на унікальну виставку робіт сліпих художників, фотографів, дизайнерів «Зірки у темряві».

Тут представлено світ об'ємних картин Ірини Бородюк, мальовані, але ніби живі, квіти Юлії Демченко, колекцію сучасних ляльок-мотанок Ольги Дурневої, незвичайні сюжетні картини Інни Лісової, фотороботи Алли Лижник.

Наталя ПЛОХОТНЮК, Ольга НЕЧИПОРУК | спеціально для «Хрещатика»

ДОСИТЬ цікавим є проект «Культура на дотик», присвячений все-світньо відомому академіку, педагогу, вченому-дефектологу, автору наукових та літературних робіт, виконаних за повної відсутності зору і слуху Ользі Скороходовій. Головний твір О. Скороходової «Як я сприймаю, уявляю і розумію навколишній світ» перекладений багатьма іноземними мовами. Зокрема у книзі йдеться про музеї, які відчиняли двері для сліпих і сліпоглухих. Скороходова описує власний досвід відвідування музеїв і сприйняття предметів на дотик, нюх. Цей підхід створює неповторний світ відчуттів одного органу — соло дотику, соло запаху, соло звуку. Музей стає «відкритим» — замість стандартного «нічого не чіпати руками» вам пропонують спробувати культуру на дотик, пізнати світ іншим, незвичним для себе способом.

У Національному музеї Т. Шевченка створили виставку, спрямовану на тактильне сприйняття предметів: так, як це робила Ольга Скороходова. Під час екскурсій відвідувачі зможуть руками «оглянути» експонати, взяти участь у заходах за мистецьким столом, спробують писати шрифтом Брайля, працювати з художніми матеріалами наосліп, знайомитися з предметами за допомогою різних органів відчуттів, пізнаючи їх по-новому.

Долі у всіх учасників виставки різні, але об'єднує їх спільна біда — відсутність зору й безмежна творчість.

Киянка Ірина Бородюк для виготовлення своїх об'ємних картин використовує все, що є під рукою. На особливу увагу заслуговують її роботи з циклу «Україна — любов моя», де зображені знайомі нам з народних пісень сцени з життя Галі та Іванка. На її рахунок — 10 персональних виставок. Панно, створені з колосків, штучних квітів та інших матеріалів, зображують Україну, якою

її бачить художниця, ілюструють відомі пісні та твори української класики. Усі роботи Ірини Миколаївни яскраві, сонячні, випромінюють енергію добра, радості, перемоги над життєвими труднощами. За фахом Ірина — технолог радіоапаратури. 8 років тому (після ускладнення цукрового діабету) вона повністю втратила зір. Жінка поступово вчилася орієнтуватися в повній темряві, розпізнавати предмети на дотик. Через кілька років Ірина раптом чітко почула внутрішній голос: «Що ти зробила з талантом, який я тобі дав?». А за годину — телефонний дзвінок від дочки: «Мамо! Я придумала, чим тобі зайнятися! Будеш робити картини зі штучних квітів. Я куплю все необхідне і завтра привезу». Серцем відчувала, що це її покликання. Донька стала матері не лише очима, а й стимулом у житті. Минув час, і майстриня навчилася жити й працювати сама, без сторонньої допомоги. Всі предмети й матеріали у Ірини Миколаївни лежать на чітко визначених місцях. А кожну свою роботу художниця спочатку до дрібниць малює в своїй уяві. Поступово навчилася віртуозно вправлятися з клеєм, степлером, голкою та іншими пристосуваннями. Вже створено сотні картин, серед яких квіткові композиції, ілюстрації до казок, пісень та художніх творів, інтерпретація біблійних сюжетів.

«Я придумую композицію, а потім на дотик викладаю її на полотні й закріплюю», — розповідає майстриня. До речі, на одній зі своїх робіт — «Посівна і жнива» — без сторонньої допомоги пришила нитками, заправленими у спеціальну голку, призначену для сліпих, понад сто колосків.

Головна мета майстрині — дарувати людям любов, добро, віру, натхнення. Своїми картинами і прикладом власного життя довести, що навіть із найтяжчих життєвих ситуацій є вихід.

Фото Олексія ІВАНОВА

Люди з вадами зору створюють шедеври за допомогою пензля й фарб, бісеру й тканини. Серед них є не лише талановиті художники, а й навіть дизайнери та фотографи

Юлія Демченко представила цикл «Квіти», де чудові створіння неначе дивляться на нас. От, наприклад, малюючи на полотні ромашку, вона тримає центр пальцем, а вже довкола нього накладає мазки. Малювати таким чином надзвичайно складно, адже варто лише прибрати палець — і зображення втрачається.

Доля цієї мініатюрної, тендітної дівчини наскільки щаслива, настільки ж і трагічна. Дочка шкільної вчительки з невеликого залізничного селища Юля Демченко почала малювати ще в першому класі. І до дев'ятого класу Юліні яскраві, самобутні квіткові композиції отримали всі можливі нагороди на дитячих конкурсах, виставках та олімпіадах. На другому курсі Дніпропетровського художнього коледжу робота Юлі була визнана кращою на міжнародному конкурсі в Торонто. І навіть діабет, яким дівчина хворіла з двох років, здавалося, не завадить їй опанувати улюблену професію. Але раптово у неї відмовили нирки, а в 15 років, після чергового курсу діалізу, у дівчини сильно підскочив тиск і лопнули судини в обох очах. Сліпота... Лікарі сказали: все, допомогти неможливо. Ось зробите пересадку нирки, винесли вирок окулісти, тоді й займемося очима. Для того, щоб потрапити на консультацію в закордонні клініки, потрібні були чималі гроші. На допомогу прийшов Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна». А незабаром Юліні роботи були представлені на виставці у Києві. Несподівано дівчинка відчувала, що їй хочеться виражати поезією своє ставлення до життя. В її уяві розцвітали мальви і чорнобривці, іриси і соняшники, які росли в маминому саду. Юля раптом зрозуміла, що добре уявляє кожну пелюстку і може навіть наосліп нанести їх на папір. Вона живе очікуванням дива. І вірить, що кращі роботи ще попереду. «У

мене здебільшого були темні картини на чорному фоні. Зараз хочу намалювати любов... вона буде в рожевих тонах», — каже Юлія Демченко.

Ольга Дурнева показала колекцію сучасних ляльок-мотанок. П'ять років тому Ольга, 25-річна студентка, майбутній дизайнер, остаточно осліпла в результаті ускладнення цукрового діабету. Душа залишилася колишньою — зухвалою, бунтівною, і світ, напевно, теж не змінився після біди. Тільки Ольга більше не бачила його. І їй не хотілося жити у цій суцільній чорноті... Від розпачу рятували друзі та рідні — мама, тато, сестра. Вона хотіла бути щасливою і коханою й жити у великому і красивому місті. Тому й поїхала в Дніпропетровськ вступати в медичне училище. На той час хвороба уже скувала тіло дівчинки. Саме в медучилищі Ольга відчувала, що хоче писати картини. Свою першу картину вона написала під впливом Карлоса Кастанеди та Сальвадора Далі. Вона — про душу, що вирвалася назовні і показала себе світові в образі голубки і спрута одночасно. Незабаром дівчина зрозуміла, що їй не вистачає класичної художньої школи, знань і навичок. Але у Ольги відмовили нирки, і лікарі призначили їй діаліз. Одного разу, збагнувши, що і в її стані можна жити і навіть творити, Ольга потягнулася до пензля. Друзі порадили робити якісь об'ємні речі, щоб їх можна було відчувати. Ляльки Ольги Дурневої не схожі ні на які інші. Музиканти, байкери, воїни — вони несуть Ольжин почерк і схожі на людей, які дружать з мужньою художницею або беруть участь у її долі. Ольга навчилася писати картини «втемну» — за допомогою голочок, які встромляє по контуру майбутнього малюнка. Таким способом вона намалювала ангела, схожого на себе, не сюрреалістичного, який охороняє зараз її будинок від бід і напас-

тей, які, віриться, вже більше не прийдуть сюди. За чотири роки Ольга зробила понад сімсот ляльок за власною технологією.

У Алли Лижник після пологів сталося відшарування сітківки, і в один день темрява стала постійною супутницею. Жінка після трагедії взяла до рук фотоапарат та стала живописцем сьогодення. У неї залишилося не більше 1 % слабкого периферійного зору. Жінка впала в депресію і навіть збиралася покінчити життя самогубством. Але якось почула по телевізору репортаж про сліпого французького фотографа Євгена Бовчаре, знімки якого обійшли весь світ. І в неї з'явилася надія: «Коли я почула, що в світі є сліпі люди, які працюють фотографами, мене це дуже здивувало, зацікавило, зачепило». Коли вона вирішила стати фотографом, їй ніхто не повірив: як сліпа людина може знімати? Адже у неї світ на дотик. Та вже через короткий час вона стала позаштатним кореспондентом-фотографом міської газети «Естафета» у Дніпропетровську.

«Коли я роблю знімки, я багато в чому покладаюся на нюх. Він загострився у мене після того, як пропав зір. Я знімаю квіти — вони дивовижно пахнуть, і котів — від них іде теплий, приємний аромат», — говорить Алла Лижник.

Вона майже нічого не бачить. Зір втратила в 25 років. Алла робить знімки, бачачи тільки загальні контури того, що хоче сфотографувати. Коли доводиться знімати природу, їй допомагає слух. Мріє навчити таких же, як вона сама, слабоворих людей за допомогою камери відчувати навколишній світ, який завдяки процесу фотозйомки стає виразнішим.

Майстриня хоче сказати всім людям, у яких є проблеми зі здоров'ям, що не потрібно сидіти, склавши руки і тужити над своєю долею. Потрібно виходити в світ і творити! ■

Щороку 3 грудня відзначається Міжнародний день інвалідів в Україні. Присвячений цьому дню концерт учнів художньої школи № 3 відбувся на Троєщині. Дітлахи, багато з яких мають обмежені можливості, співали, танцювали й грали сценки. Представники соціальних служб, громадських організацій і ветерани — бажані гості заходу. Організував це свято благодійний фонд «Свято-Покровський».

Ярослава ЗОЛОТЬКО
спеціально для «Хрещатика»

Відчути себе таким, як усі

У холі художньої школи галасливо, людно й весело. Мамаи ошатно одягають діток, люди похилого віку розглядають картини, що висять на стінах. Автори цих творів також мають обмежені можливості. Але, незважаючи на це, змогли розкрити свій творчий потенціал і успішно реалізують себе.

«Благодійний фонд «Свято-Покровський» був створений в 2004 році. Мета нашого фонду — допомагати незахищеним верствам населення: інвалідам, ветеранам ВВВ, малозабезпеченим, а також бійцям АТО,— розповів «Хрещатику» голова наглядової ради благодійного фонду Михайло Іщенко.— Наш фонд співпрацює з такими організаціями, як Червоний Хрест, Радою ветеранів Деснянського району, соціальними центрами, через які ми й довідуємося про тих, хто найбільше потребує нашої допомоги. Ми організуємо свята для наших підопічних, екскурсії, за рахунок благодійних пожертвувальників надаємо матеріальну допомогу. Наш девіз — «Турбота, увага, повага».

Турбота, увага, повага

■ У Деснянському районі столиці відбулися заходи з нагоди Міжнародного дня інвалідів

Заходи з нагоди Міжнародного дня інвалідів на Троєщині відбулися за підтримки голови наглядової ради благодійного фонду «Свято-Покровський» Михайла Іщенко

Фото Олексія ІВАНОВА

Підготовлена учнями художньої школи концертна програма була дуже цікавою і важливою як для дітей з інвалідністю, так і для ветеранів, багато з яких теж інваліди

Сьогоднішній концерт дуже цікавий і важливий як для дітей з інвалідністю, так і для ветеранів, багато з яких теж інваліди. Це можливість не сидіти одному вдома в чотирьох стінах, а відчувати себе таким самим, як усі, побути серед людей. Для дітей це стимул удосконалюватися, ставити перед собою життєві цілі й прагнути досягати їх. «Ми подбали і про те, щоб після концерту всі учасники заходу пішли не з порожніми руками, а одержали подарунки. Виступ дітей не може не розчарувати, а тим більше ветеранів, адже багато з них самі мають онуків»,— додав Михайло Володимирович.

Запрошення на свято для ветерана

З кожним роком у Києві залишається все менше й менше ветеранів Великої Вітчизняної війни. Ці люди часто доживають свої дні на самоті й у бідності. Багато серед них інвалідів. І запрошення на свято, концерт — справжня радість для них.

«Завдяки благодійному фонду ветерани були запрошені на сьогоднішній захід. Для людей похилого віку така турбота значить дуже багато. Взагалі це вже не перше свято, яке організовує для нас фонд»,— ділиться голова Ради ветеранів Деснянського району Наталія Петрівна Пикалюк.

«Особливі» діти з особливими талантами

Часто діти з особливими потребами дуже талановиті. Наприклад, сліпа дитина може мати прекрасний музичний слух. Або в людини з епілепсією є художні здібності. Часто ці люди дуже обдаровані, тому так важливо із самого дитинства приділяти увагу творчому розвитку дитини-інваліда.

«Наша художня школа — одна з небагатьох, де приймають на навчання дітей з особливими потребами. Наші педагоги — величезні ентузіасти, вони навчають таких

дітей, враховуючи їх індивідуальні особливості. На жаль, не всі школи Києва беруть таких учнів. Хоча батьки дітей з інвалідністю дуже прагнуть, щоб їх діти вчилися зі звичайними ровесниками. Тим більше, що це право гарантоване їм Конвенцією ООН з прав дитини. У європейських країнах уже нікого не здивує тим, що маля з ДЦП відвідує ті самі заняття, що й здорова дитина. Думаю, тут нам є чого повчитися»,— говорить директор художньої школи Олена Рябоконт.

Хочеться сподіватися, що не лише у свята, а й у будні люди з особливими потребами не почуватимуть себе забутими ■

«Лінія життя» для солдата

■ У Київській міській лікарні № 1 проходять акції по здачі крові

Акцію започаткували ще минулого тижня і вирішили її проводити регулярно. Відтепер у понеділок та в середу усі бажаючі можуть здати кров. Її відправлять солдатам та пораненим, які відвойовують нашу свободу.

Лесья КЕСАРЧУК | «Хрещатик»

ЩОТИЖНЯ до столичного шпиталю привозять поранених бійців. Щоб врятувати хлопців, київська міська лікарня № 1 відкрила свої двері для донорів. Там започаткували довгострокову акцію по здачі крові. «Акція буде проводитися 2—3 рази на тиждень,— розповідає заслужений лікар України, голов-

ний лікар київської міської лікарні № 1 Ігор Чермак.— За один день ми прийняли 98 донорів. Наступна здача — у понеділок та в середу. У четвер — в залежності від того, скільки буде людей. Але поки будуть поранені, ця акція триватиме». За словами головного лікаря, люди позитивно відгукуються на такі заходи і приходять, незважаючи на те, що доводиться стояти в чергах. «Адже процедура здачі крові починається з огляду лікаря,— пояснює Ігор Іванович.— З початку роблять лабораторне обстеження, оглядає лікар і дає допуск до здачі крові. Стати донором можна вже з 18 років. За станом здоров'я не повинно бути протипоказань. Лікарі заміряють тиск, перевіряють, чи немає вірусних захворювань, хронічних чи гострих хвороб. Не повинно бути гепатитів та

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

У Київській міській лікарні № 1 всі охочі можуть здати кров, яку передадуть пораненим бійцям із зони АТО

інших захворювань. І тільки тоді людину допускають до здачі крові». Киянка Тетяна приходиться здавати кров не вперше. Каже, що поки лише так може допомогти пораненим. «Зараз усі ми повинні рятувати наших хлопців, адже вони гинуть там за нас і за нашу країну»,— зазначає жінка. Багато медиків здали кров, а також активісти — патріоти району та Києва — прийшли для здачі крові, розповів головний лікар. «Я здав кров одним із перших — 400 мл. Усю зібра-

ну кров ми передаємо шпиталю, де перебувають бійці. Також передаємо і безпосередньо в зону бойових дій. Адже там кров теж потрібна»,— заявив Ігор Іванович. Починається акція зі здачі крові вранці і триває до 18-ї години. Хто ще не встиг відчувати себе донором, може це зробити у київській лікарні № 1. Там у приймальному відділенні вас тепло зустрінуть та розкажуть, як можна подарувати краплі життя нашим захисникам ■

АФІША

кінопрем'єри

«Треш»

Країна: Великобританія
Студія: Universal Pictures, Working Title Films
Режисер: Стівен Делдрі
В ролях: Руна Мара, Мартін Шин, Вагнер Моура
Тривалість: 115 хв.
Троє хлопчаків-жебраків заробляють на життя сортуванням відходів на величезному звалищі сміття. Випадково вони знаходять гаманець помічника корумпованого сенатора, за яким полює і поліція. Друзі розуміють, що у них в руках ключ до якоїсь таємниці, і через бажання її розгадати потрапляють у вир небезпечних пригод і переслідувань. Фільм знятий за однойменним романом Енді Маллігана.
В кінотеатрі «Сінема-Сіті Київ», мережах кінотеатрів «Баттерфляй» і «Одеса кіно»

«Зникнення Елеонор Рігбі»

Країна: США
Студія: Division Films
Режисер: Нед Бенсон
В ролях: Джессіка Честайн, Джеймс МакЕвой, Білл Хадер
Тривалість: 122 хв.
Власник нью-йоркського ресторану Коннор Ладлоу дуже зайнятий, тому його дружина Елеонор Рігбі вирішує закінчити навчання в коледжі. Кожен займається своєю справою, що віддаляє їх один від одного. Історія складних взаємин розказана з двох точок зору: жіночої та чоловічої.
В кінотеатрах «Україна», «Сінема-Сіті Київ»

«Піраміда»

Країна: США
Студія: 20th Century Fox, Silvatar Medi
Режисер: Грегорі Левассер
В ролях: Александр Ажа, Джеймс Бакклі, Деніс О'Харе
Тривалість: 88 хв.
Під пісками єгипетської пустелі американські археологи знаходять стародавню піраміду. Коли вони спускаються досліджувати її приміщення, то безнадійно губляться в нескінченних темних катакомбах. І незабаром розуміють, що вони там не одні: хтось або щось полює за ними...

В кінотеатрі «Сінема-Сіті Київ», мережах кінотеатрів «Баттерфляй» і «Одеса кіно»

театральна афіша на 4 – 10 грудня

Ведуча рубрики Марія БЕЛЯЄВА
kreschatic_culture@ukr.net

ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044)234-42-23,
www.rusdram.com.ua

4 грудня (чт.) – 19.00 «Усюди один...», сценічна композиція М. Рєзніковича, 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка присвячується, 1 год. 20 хв.
4 грудня (чт.) – 20.00 «Шлюби укладаються на небесах», моновистава, Л. Толстой, 1 год. 10 хв.
5 грудня (пт.) – 19.00 «Сімейна вечеря», комедія, М. Камолетті, 2 год. 20 хв.
5 грудня (пт.) – 20.00 «Edith Piaf: життя в рожевому світлі», О. Гаврилюк, 1 год. 10 хв., сцена під дахом
5 грудня (пт.) – 20.00 «Жінка і чиновник», комедія, Альдо Ніколаї, 1 год. 30 хв., нова сцена
6 грудня (сб.) – 12.00 «Занадто щасливий батько», комедія, Рей Куні, 2 год. 20 хв.
6 грудня (сб.) – 18.00 «Прощальне танго», трагікомедія, Альдо Ніколаї, 2 год. 10 хв., нова сцена
6 грудня (сб.) – 19.00 «Нахлібник», за мотивами творів Івана Тургенєва, 1 год. 55 хв.
6 грудня (сб.) – 20.00 «Клавдія Шульженко. Старовинний вальс», музично-сценічна композиція Ольги Гаврилюк і Ольги Когут, 1 год. 20 хв.
7 грудня (нд.) – 12.00 «Бабине літо», лірична комедія, Айвон Менчелл, 2 год. 40 хв.
7 грудня (нд.) – 18.00 «Останнє кохання», мелодрама, Валерій Мухарьмов, 2 год. 15 хв., нова сцена
7 грудня (нд.) – 19.00 «Дерева помирають стоячи», Алехандро Касона, 2 год.
7 грудня (нд.) – 20.00 прем'єра «Над прірвою в...» (Norway. Today), Ігор Бауершима, 1 год. 20 хв., сцена під дахом
8 грудня (пн.) – 19.00 «Д-р», комедія, Браніслав Нушич, 3 год.
9 грудня (вт.) – 19.00 «Уявний хворий», комедія, Жан-Батист Мольєр, 2 год. 35 хв.
9 грудня (вт.) – 20.00 «Жінки. Фрагмент. Скандал без антракту», драма, О. Мардань, 2 год., нова сцена
10 грудня (ср.) – 19.00 «Джульєтта і Ромео», історія кохання і ненависті, за п'єсою У. Шекспіра, 2 год. 30 хв.
10 грудня (ср.) – 20.00 прем'єра «Ненормальна», комедія, Надія Птушкіна, 1 год. 30 хв.

ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Адреса: пл. Івана Франка, 3
Тел: (044)279-59-21,
279-71-01, www.ft.org.ua

4 грудня (чт.) – 19.00 «Гімн демократичної молоді», трагікомедія, Сергій Жадан

5 грудня (пт.) – 19.00 «Самотня леді», мелодрама, Ігор Афанасьєв
5 грудня (пт.) – 19.00 прем'єра «Хазяїн», комедія, Іван Карпенко-Карий
6 грудня (сб.) – 12.00 «Мартин Боруля», комедія, Іван Карпенко-Карий
6 грудня (сб.) – 19.00 «Носороги», комічна трагедія, Ежен Іонеско, 2 год. 30 хв.
6 грудня (сб.) – 19.00 «Стара жінка висиджує», моновистава, Тадеуш Ружевич
7 грудня (нд.) – 12.00 «Шельменко-денщик», комедія, Григорій Квітка-Основ'яненко
7 грудня (нд.) – 19.00 «Morituri te salutant» («У нас все свято»), Василь Стефаник
7 грудня (нд.) – 19.00 «Чайка», Антон Чехов, пам'яті Богдана Ступки
8 грудня (пн.) – 19.00 «Кайдашева сім'я», комедія, Іван Нечуй-Левицький
9 грудня (вт.) – 19.00 «Весілля Фігаро», сценічна версія Ю. Одинокого за мотивами однойменної п'єси П'єра-Огюстена Бомарше, 3 год.
10 грудня (ср.) – 19.00 «Така її доля...», інсценізація Станіслава Мойсєєва за поезією Тараса Шевченка

ТЕАТР НА ПОДОЛІ
Адреса: Андріївський узвіз, 20-6 (театральна гостьова),
В. Васильківська, 103 (Палац «Україна»)
Тел: (044)33-222-17,
www.theatreonpodol.com

4 грудня (чт.) – 19.00 «Льовушка», розповідь про єврейське щастя, 1 год. 40 хв., театральна гостьова
5 грудня (пт.) – 19.00 «Записки молодого лікаря», скорботний лист (історія хвороби), Михайло Булгаков, 2 год., театральна гостьова
6 грудня (сб.) – 19.00 «Звідки беруться діти», лірична комедія, 2 год. 30 хв., малий зал Палацу «Україна»
6 грудня (сб.) – 19.00 «Люксембурзький сад», фантазії-шансон, 1 год. 10 хв., театральна гостьова
7 грудня (нд.) – 19.00 «Трактирниця», комедія, Карл Гольдоні, 2 год., малий зал Палацу «Україна»
7 грудня (нд.) – 19.00 «Моє сторіччя», мелодрама, 2 год., Мішель Лоранс, театральна гостьова
9 грудня (вт.) – 19.00 «Старомодна комедія», лірична комедія, 1 год. 40 хв., театральна гостьова
10 грудня (ср.) – 19.00 «La bonne Anna, або Як зберегти сім'ю», комедія, 1 год. 50 хв., Малий зал Палацу «Україна»
10 грудня (ср.) – 19.00 «Очі дня», мелодрама, 2 год., театральна гостьова

ТЕАТР ОПЕРЕТИ
Адреса: Червоноармійська, 53/3
Тел: (044) 287-62-57,
www.operetta.com.ua

4 грудня (чт.) – 19.00 «Мадемуазель Нітуш, або Небесні ластівки (історія одного перетворення)», оперета, Ф. Ерве
5 грудня (пт.) – 19.00 «За двома зайцями», оперета, В. Ільїн, В. Лукашов
6 грудня (сб.) – 19.00 «Ключ на бруківці, або Пригоди весільної ночі», опера-буфф, Ж. Оффенбах
7 грудня (нд.) – 19.00 «Циганський барон», оперета, Й. Штраус
9 грудня (вт.) – 19.00 «Фіалка Монмартру», оперета, І. Кальман
10 грудня (ср.) – 19.00 «Моя чарівна леді», мюзикл, Ф. Лоу

ТЕАТР НА ЛИПКАХ
Адреса: вул. Липська, 15/17,
Тел: (044) 253-62-19, www.tuz.kiev.ua

6 грудня (сб.) – 18.00 «Сон», колаж Віктора Гирича за твором Т. Шевченка, 2 год.
7 грудня (нд.) – 18.00 «Обережно – жінки!», мелодраматична комедія, А. Курейчик, 2 год. 30 хв.

ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ УКРАЇНИ
Адреса: вул. Володимирська, 50
Тел: (044)455-90-87,
www.opera.com.ua

4 грудня (чт.) – 19.00 «Попелюшка», балет на 3 дії, С. Прокоф'єв

6 грудня (сб.) – 12.00 «Лускунчик», балет на 2 дії, П. Чайковський
6 грудня (сб.) – 19.00 «Севільський цирюльник», опера на 3 дії, Дж. Россіні
7 грудня (нд.) – 12.00 «Бал-маскарад», балет, КДХУ
7 грудня (нд.) – 19.00 «Жізель», балет на 2 дії, А. Адан
9 грудня (вт.) – 19.00 «Лебедине озеро», балет на 3 дії, П. Чайковський

дитяча афіша

ТЕАТР НА ЛИПКАХ
Адреса: вул. Липська, 15/17,
Тел: (044) 253-62-19, www.tuz.kiev.ua

6 грудня (сб.) – 11.00 «Догоридригом», казка-гра, К. Драгунська, 1 год. 20 хв., для дітей від 5-ти років
6 грудня (сб.) – 12.00 «Чарівна Пеппі», музична вистава, Астрід Ліндгрєн, 1 год. 40 хв., для дітей від 7-ми років
7 грудня (нд.) – 12.00 «Король Дроздобород», музична вистава, Гейнц Чеховські, 1 год. 50 хв., для дітей від 7-ми років

ТЕАТР ОПЕРЕТИ
Адреса: Червоноармійська, 53/3
Тел: (044) 287-62-57, www.operetta.com.ua

7 грудня (нд.) – 12.00 прем'єра «Кицькин

дім», дитяча музична вистава за мотивами однойменної казки С. Маршака

ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
Адреса: вул. Межигірська, 2
Тел: (044)425-42-80,
www.musictheatre.kiev.ua

4 грудня (чт.) – 14.00 «Музичні класики-2», Балетна абетка для дітей та їхніх батьків, 50 хв.
5 грудня (пт.) – 14.00 «Пригоди Буратіно», мюзикл на 2 дії, О. Білаш, 1 год. 40 хв.
6 грудня (сб.) – 12.00 «Білосніжка та сім'я гномів», балет на 2 дії, Б. Павловський, 1 год. 45 хв.
7 грудня (нд.) – 12.00 «Ніч перед Різдвом», опера на 2 дії, М. Римський-Корсаков, 2 год.
10 грудня (ср.) – 19.00 прем'єра «Повертай-

ся живим», містерія сучасності, спільно з «Тельнюк: Сестри»

ТЕАТР ЛЯЛЬОК
Адреса: вул. Грушевського, 1-а
Тел: (044)278-58-08,
www.akadempuppet.kiev.ua

6 грудня (сб.) – 11.00 «Веселі ведмежата», М. Поліванова, 45 хв., для дітей від 3-х років
6 грудня (сб.) – 13.00 «Кіт у чоботях», Ю. Сікало за Ш. Перро, 45 хв., для дітей від 3-х років
6 грудня (сб.) – 15.00 «Попелюшка», Є. Шварц, 50 хв., для дітей від 4-х років
6 грудня (сб.) – 17.00 «Пітер Пен», Є. Огородній за Дж. Баррі, 60 хв., для дітей від 5-ти років
7 грудня (нд.) – 11.00 «Троє поросят», Г. Усач, С. Єфремов, 45 хв., для дітей від 3-х років

10 грудня (ср.) – 19.00 «Алеко», опера на 1 дію, С. Рахманінов, «Кармен-сюїта», балет на 1 дію, Ж. Бізе – Р. Шедрін

ТЕАТР «КОЛЕСО»
Адреса: Андріївський узвіз, 8
Тел: (044) 425-04-22,
www.teatr-koleso.kiev.ua

4 грудня (чт.) – 19.00 «Генерали у спідницях», французька комедія на 2 дії, тільки для дорослих, Жан Ануй
5 грудня (пт.) – 19.00 «Уявно хворий», комедія на 2 дії, Жан-Батист Мольєр
6 грудня (сб.) – 15.00 «У Києві на Подолі... або «Где ві сохніте бельйо?», городська байка з піснями, танцями і цимісом за мотивами водевілю М. Янчука «По ярмарку»
6 грудня (сб.) – 19.00 «Уявний хворий», комедія на 2 дії, Жан-Батист Мольєр
7 грудня (нд.) – 19.00 «Шантрапа», жарт, Панаас Саксаганський
9 грудня (вт.) – 19.00 «Генерали у спідницях», французька комедія на 2 дії, тільки для дорослих, Жан Ануй
10 грудня (ср.) – 19.00 «Ніч кохання», за п'єсою Степана Васильченка «Не співайте півні, не вменшайте ночі»

ТЕАТР ДРАМИ І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ
Адреса: Броварський просп., 25
Тел: (044) 517-89-80,
www.drama-comedy.kiev.ua

4 грудня (чт.) – 19.00 «Карнавал плоті», спектакль-концерт, Георг Бюхнер, 1 год. 40 хв.
5 грудня (пт.) – 19.00 «Дон Жуан, або Уроки зваблювання» («Гості грядуть опівночі»), А. Міллер, 2 год. 50 хв.
5 грудня (пт.) – 19.00 прем'єра «Сімейні сцени», А. Яблонська, 1 год. 30 хв., мала сцена
6 грудня (сб.) – 19.00 «Дзвінок з минулого», А. Крим, 1 год. 30 хв., мала сцена
6 грудня (сб.) – 19.00 «Веселощі сердечні, або Кепка з карасями», інсценізація Д. Богомазова за збіркою розповідей «Чистий Дор» Юрія Ковалів, 1 год. 30 хв.
7 грудня (нд.) – 15.00 «Море... Ніч... Свічки...», невигадаана історія на Середземному морі, Йосеф Бар-Йосеф, 1 год. 50 хв., мала сцена
7 грудня (нд.) – 19.00 «Брешемо чисту правду», Х. Бергер, 2 год. 30 хв.
9 грудня (вт.) – 19.00 «Чого хочуть жінки?», на основі комедій Аристофана, 2 год. 10 хв.
10 грудня (ср.) – 19.00 «Повернення блудного батька», Ілля Ноябрьов, 2 год. 10 хв.

7 грудня (нд.) – 13.00 «Нові пригоди Піфа», Є. Жуковська, М. Астрахан, 45 хв., для дітей від 3-х років
7 грудня (нд.) – 15.00 «Дюймовочка», Б. Заходер, за Г. Х. Андерсеном, 50 хв., для дітей від 4-х років, вистава російською мовою
7 грудня (нд.) – 17.00 «Чарівна лампа Аладдіна», Н. Гернет, 60 хв., для дітей від 4-х років

ЦИРК
Адреса: пл. Перемоги, 2
Тел: (044)486-39-27, www.circus.kiev.ua

5 грудня (пт.) – 18.00, 6 грудня (сб.) – 13.00, 17.00, 7 грудня (нд.) – 13.00, 17.00 програма «Магічне коло», дітям до 4-х років вхід безкоштовно без надання вільного місця

адреси кінотеатрів

«Україна», вул. Городецького, 5, тел.: (044) 279-67-50, 279-82-32, www.kino-ukraina.com.ua
«Сінема-Сіті Київ», ТРЦ «Оушен плаза», вул. Горького, 176, тел.: (044) 230-72-30, www.cinemaciti.kiev.ua
Мережа кінотеатрів «Баттерфляй», www.kino-butterfly.com.ua:

«Більшовик», вул. Гетьмана, 6, тел.: (044) 200-90-10
«Ультрамарин», вул. Урицького, 1-а, тел.: (044) 206-03-62, 206-03-70
«DeLuxe», вул. Горького, 50, тел.: (044)206-13-22, 206-13-24

Мережа кінотеатрів «Одеса кіно», www.kinoodessa.com:
ТЦ «Україна», просп. Перемоги, 3, тел.: (044) 496-15-11, 496-15-51
ТЦ «Квадрат», бульв. Перова, 36, тел.: (044) 538-17-70, 538-17-71

Чому люди палять?

■ Глобальна пристрасть до тютюну щороку забирає до 5 000 000 життів у світі

Кожного третього четверга листопада в світі відзначається Всесвітній день відмови від куріння. Глобальна пристрасть до тютюну щороку забирає до 5 000 000 життів. Бізнес, який по обсягам прибутків можна порівняти лише з торгівлею нафтою та зброєю, витрачає щороку мільярди на рекламу такого способу життя, який є поступовим вбивством своїх послідовників. Чому люди палять? Що керує людиною, яка обирає та свідомо захищає цю небезпечну звичку?

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ | спеціально для «Хрещатика»

Міна сповільненої дії

Згідно з даними фахівців, в США від цигарок та тютюнового диму за рік гине більше людей, ніж від алкоголю, ДТП, самогубств, СНІДу, вбивств і незаконних наркотиків разом узятих. Тобто те, що ви кожного ранку купуєте в кіоску або в супермаркеті, те, що знаходиться в маленькій яскравій упаковці із модною назвою — це зброя, вбивча сила якої може бути порівняна хіба що з мінометним снарядом. І ця зброя не тільки продається цілком легально, але й рекламується як засіб самовираження, як шлях підкреслити свою індивідуальність та соціальний статус в цьому світі. До речі, тим, хто бажає бути схожим на крутих хлопців з реклами цигарок, варто згадати історію найвідомішого курця на планеті «ковбоя Мальборо» — Уейна Макларена. Цей рекламний актор був свого часу еталоном самовпевненості, успіху та чоловічого шарму. Він був рекламним обличчям відомої марки цигарок, що подарувало йому не тільки славу, але й гроші. Але іронія долі полягає в тому, що в липні 1992 року 52-річний Макларен помер від раку легенів, викликаного багаторічним курінням.

Причини, чому люди курять

Якщо ви опитаєте групу людей на тему, чому вони курять, то відповіди, скоріше за все, будуть різними, навіть оригінальними. Хтось скаже, що це звичка, хтось посилатиметься на чудодійний заспокійливий ефект нікотину, хтось просто скаже, що цигарка дозволяє вбивати час. Але справжні мотиви своєї згубної звички можуть озвучити лише одиниці. Вчені виділяють кілька важливих причин того, чому саме людина стає курцем.

Залежність від нікотину

Нікотин — це алкалоїд, тобто він з тієї ж самої групи органічних сполук, що і морфін та кокаїн. А ще нікотин — це отрута, дуже токсична отрута. Для того, щоб вбити людину, достатньо всього лише 0,5-1 мг/кг. Маючи наркотичні властивості, він викликає звикання, пристрасть і залежність. Він стимулює так званий центр задоволення в нашому мозку, що підкріплює звикання до цигарок. Незважаючи на це, вилікуватись від цієї залежності можна.

Виділяють два основні типи ні-

котинової залежності: періодичний і постійний. Відрізняються вони за інтенсивністю куріння. Якщо у випадку періодичної залежності хворий (а нікотинова залежність — це хвороба) робить короткі перерви та на певний час забуває про свою звичку, то для постійного типу перебігу характерна постійна та непереборна тяга до нікотину. Кількість цигарок у другому випадку може сягати 60-ти штук на день.

Звичка

Багато курців розпочали себе труїти ще в підлітковому віці. Приклад дорослих друзів, батьків, кіногероїв, бажання спробувати заборонене, експериментаторський порив — все це та багато іншого складає мотивацію підліткового куріння. Додатково до цього на вибір підлітка впливають і такі фактори, як часті конфлікти вдома та в школі, пасивне тютюнопаління, прийом алкоголю.

За даними ВООЗ, більшість людей в світі починає курити у віці до 18-ти років, а 25 % з цієї групи починають перші експерименти з цигарками в 10 років! І чим раніше людина розпочинає звикати до нікотину, тим важче їй потім відмовитися від цієї отрути. Сьогодні майже 1,8 мільярда молодих людей віком від 10-ти до 24-х років є постійними курцями.

Проходять роки, і людина вже просто не може покинути обраний ще в молодості спосіб життя. В цьому випадку звичка юності перетворюється на важкий тягар та смертельну небезпеку.

Стрес та негативні емоції

Серед курців існує думка, що цигарки та сам процес куріння дозволяють зменшити емоційне напруження та зняти стрес. Дійсно, відволікаючи увагу на цигарку, людина може на певний час позбутися негативної емоції, але кілька секунд забуття не виправдовують роки самоотруєння. Цигарка — це не наркоз, а отрута. Нещодавні дослідження британських вчених довели, що цигарки не тільки не заспокоюють людину, а навпаки, провокують нові стреси.

Вчені Лондонського королівського коледжу з Оксфордського університету провели дослідження за участі 500 добровольців, мета якого, фіксуєчи рівень занепокоєння курців, визначити, як на

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

стрес впливає вживання нікотину. Перед початком експерименту кожен п'ятий учасник стверджував, що цигарка його заспокоює. Але вже після шести місяців терапії 68 учасників повністю відмовились від куріння, а їхні показники занепокоєння знизились в кілька разів. В той же час серед тих, хто залишився вірним нікотиновій залежності, спостерігалось ще більше занепокоєння, емоційна нестабільність та стреси.

Виходячи з цього, впевненість в заспокійливих можливостях цигарок є звичайним міфом, елементом самовиправдання.

Контроль власної ваги

Так-так, в це важко повірити, але серед причин почати курити, які озвучують курці, зустрічається і така, на перший погляд, екзотична, як бажання схуднути.

Нікотинова залежність сприймається як своєрідна дієта, яка дозволяє в обмін на внутрішні хвороби, скорочення життя та проблеми із самопочуттям отримати струнке тіло. Справді, у середньому, курці важать на 3-4 кілограми менше, ніж ті, хто не палить. Цьому є просте пояснення. Нікотин знижує апетит та зменшує насадку від процесу їжі. У курців пригнічується відчуття смаку та запаху. Куріння порушує нормальне протікання процесу травлення, отруюючи організм та викликаючи негативну реакцію на звичні продукти харчування.

Але цінність куріння як способу зменшення ваги тіла дуже сумнівна. Як добре відомо, саме пристрасть до цигарок провокує розвиток неінфекційних захворювань та гормональних порушень, наслідком яких як раз може бути збільшення ваги тіла людини. І взагалі, якщо вам так кортить скинути кілька кілограмів та мати

струнке спортивне тіло, то немає нічого кращого за регулярні фізичні навантаження, які, до речі, мають профілактичний ефект від багатьох небезпечних захворювань сучасності (цукровий діабет, серцево-судинні захворювання).

Соціальний статус та бідність

Існує прямий зв'язок між тим, яке місце в соціальній піраміді посідає людина та її способом життя. Нікотинова залежність все частіше вражає бідніші верстви населення — незалежно від того, яка економічна ситуація в країні в цілому. А в зв'язку з тим, що бідних людей в світі з кожним днем стає все більше (дивна тенденція, враховуючи нестримний технологічний розвиток та збільшення загального добробуту людства), то і кількість курців в структурі населення так само зростатиме. Чому соціальний статус впливає на звички людини?

Люди, які належать до класу найменш привілейованих працівників, зазвичай частіше в своєму повсякденному житті стикаються зі стресом, мають менше грошей, виконують більш небезпечну роботу, і найголовніше — мають дуже мало вільного часу для самоосвіти та самовиховання. Саме в цій групі населення ризик захворіти на рак легенів більший, ніж у представників середнього класу або ж найбагатшої верстви населення. В книзі «Пастка здоров'я» Річард Дорсетт та Алан Марш навели такі дані про ситуацію в Британії. В цій країні куріння найбільш поширене серед таких груп населення, як неповні бідні родини (1 700 000 родин в країні) та батьки-одиначки (майже 75 % представників цієї групи мають нікотинову залежність). Також дослідники довели, що тютюнові компанії спеціально провокують зниження цін

на цигарки в бідних районах країни для того, щоб збільшити кількість нікотинозалежних.

Отже, причин почати курити багато, але немає жодної із них, яку б не можна було б подолати або просто ігнорувати. Якщо ж людині не вистачає мотивації, або вона досі сумнівається в небезпеці, яка криється в цигарках, наведемо прості та зрозумілі лі цифри.

— До 50 % нікотинозалежних помирають саме від хвороб, пов'язаних із тютюном.

— 5 000 000 курців помирають щороку.

— 600 000 некурящих людей помирають щороку через вплив вторинного тютюнового диму. 31 % випадків смертей, пов'язаних із вдиханням вторинного тютюнового диму, припадають на дітей.

— 8 000 000 — стільки людей помиратимуть через тютюн в 2030 році.

— 80 % курців живуть в бідних країнах.

— Кожен третій випадок раку спричинений курінням.

— 70 % смертей від раку легенів у жінок спричинені курінням.

— 90 % смертей через хронічний бронхіт та емфізему викликані курінням.

— 4 000 — саме стільки хімічних речовин міститься в тютюновому диму.

— 250 хімічних речовин відомі як шкідливі і більше 50-ти — як канцерогенні.

Поради для тих, хто хоче кинути курити:

— Уникайте подразників або ситуацій, місць, компаній людей, серед яких ви звикли курити.

— Використовуйте метод затримки. Якщо вам закортіло курити, скажіть собі, що треба почекати ще 10 хвилин. Цього має вистачити для того, щоб зірвати тютюнову тягу.

— Займіть себе. Використовуйте жувальні гумки, цукерки, горішки — все, що може відволікати вас від думки про куріння.

— Не обманюйте себе. Не говоріть собі, що ви хочете кинути курити поступово. Не використовуйте правило «тільки одну цигарку». Якщо кидаєте курити, киньте раз і назавжди.

— Займайтеся спортом. Всього 30 хвилин помірної фізичної активності може позбавити вас від тяги до цигарки.

— Релаксуйте. Практикуйте дихальні вправи, розслаблення м'язів, йогу, візуалізації, гіпноз і масаж.

— Шукайте підтримку. Попросіть ваших рідних та близьких допомогти та підтримати вас. Спілкуйтеся із людьми, які вже мають досвід відмови від куріння.

— Нагадуйте собі переваги здорового способу життя.

Головна перевага — це саме життя, яке у вас буде тривалішим та повноціннішим, коли ви відмовитесь від цигарок ■

слово священника

Введення в храм Пресвятої Богородиці

Звичним для віруючої людини є святкування визначних подій євангельської історії. Ми по-особливому переживаємо богослужіння, яке звершується з нагоди тієї чи іншої події, описаної на сторінках Євангелія. Але, як виявляється, не всі великі свята церковного року мають обґрунтування в тексті Нового Завіту. Зокрема про відоме святкування Введення святе Євангеліє нічого нам не свідчить. Це свято, як і свята Різдва Богородиці й Успіння, мають обґрунтування в переданні Церкви й апокрифічних книгах — таких як «Протоевангеліє Якова» і «Євангеліє Різдва».

Архімандрит ЛАВРЕНТІЙ (Живчик) | спеціально для «Хрещатика»

Яке ж духовне значення має свято Введення? Найперше, йдеться про ширу від серця жертву праведних Іоакима й Анни, адже вони свою в Бога вимолену доньку самі приводять до храму на службу Богові. В каноні утрені свята у 8-й пісні читаємо: «Анна колись, приводячи Пречистий Храм (мається на увазі Діва Марія) у дім Божий, голосно промовила і з вірою сказала до священика: «Прийми сьогодні дитину Богом мені дану, введи її у храм твого Творця і радісно співай йому: благословіть усі діла Господа».

Та не тільки батьки радо приводять свою дитину на Службу Богові, але й Марія радо йде за голосом Божим і своїх батьків. Як Іоаким і Анна, так і Діва Марія є для нас образом жертви і готовності служити Богові.

Дух жертви в родині для Бога і своєї церкви — дуже важливий чинник у житті християнина. Без жертвовності немає досконалої любові, адже жертва — це мова любові. Тому батьки повинні прямо від коліски виховувати своїх дітей в дусі жертвовної любові, що є найкращим виконанням заповіді, про яку Господь наш Ісус Христос говорить, що вона є найважливішою: любити Бога і любити ближнього.

Майбутнє українського народу великою мірою залежить від того, як наші українські батьки виховують своїх дітей. Треба, щоб батьки за прикладом святих Іоакима та Анни радо благословили б своїх дітей на служіння Богу та народу. Нам необхідна духовна молодь, яка за зразком Пречистої Діви Марії радо йшла би за покликом Божим. Лише тоді зможемо сміливо дивитися в майбутнє нашої держави ■

Словом можна вбити, зцілити, воскресити

Нині ми живемо в шаленому інформаційному вирі, всотуючи із навколишнього простору, немов губка, безліч інформації, більшість якої не потрібна і навіть отруйна для душі. І коли не усвідомимо згубність того впливу, навчившись відсортировувати зерна істини від бур'яну, а головне — контролювати власну мову, це призведе до негативних наслідків.

Любов КОЖУШКО | «Хрещатик»

В КНИЗІ БУТТЯ оповідається, що саме з допомогою слова Бог створив небо і землю. «Спочатку було слово, і слово було у Бога, і слово було Бог». Про це говорить псаломщик: «Словом Господа створені небеса, і духом вуст Його — все воїнство їх» (Пс. 32, 6).

Словом Бог створив все, вдихнувши в нього благословенну силу. Промова святих несла благодатний вплив, преображаючи людські душі, просвітлюючи розум. Після гріхопадіння при віддаленні від Бога мова людини міняється в гірший бік. Через мову проявляється внутрішній стан людини, її сутність. Втім, тут є парадокс, люди, в першу чергу, реагують не на смисл сказаного, а на емоції, вони найважливіші. Приміром, якщо ви налаштовані агресивно, то за законом дисонансу відштовхнете співбесідника, і навпаки — в наснажливому настрої привабите благодать. Подібне приваблює подібне. Негативна реакція на чужу образу — це знак, що у вас є аналогічна вада. Показник зла усередині резонував на зовнішній збудник. Кожен спокушається від власних гріховних пристрастей і похоті, а хто живе праведно, дотримуючись Божих законів, той вміє контролювати антагонізм. На злодієві шапка горить, злодій кричить: «Тримай злодія». Лихослів'я, чортихання, матірщина (порушення 9-ї Божої заповіді) є язичницьким ритуалом, що сполучає з сатанинськими силами. Коли ми щось читаємо, слухаємо, то з'єднуємося духом з автором тексту, тому під час читання Євангелія йде спілкування з Богом, нечисті духи втікають, розум просвітлюється.

А що ж говорить наука з цього приводу? Останні дослідження у хвильовій генетиці приголомшливі і є підтвердженням правильності біблійських істин.

Людський організм налаштований на хвильових структурах. Генетичний апарат організму працює не тільки на інформаційному, але й на польовому рівні, здатний передавати генетичну інформацію з допомогою електромагнітних і звукових хвиль.

Мислення йде через нейрони головного мозку, де відбуває-

ться синтез білків. Атоми білка — це антени, спрямовані в Космос. Хромосомний апарат ДНК випромінює лазерне когерентне світло, працює як лазер, чує і розпізнає мову, смисл тексту. Наші клітини спілкуються з нескінченною швидкістю. Інформація переноситься фотонами і розповсюджується миттєво. Всесвіт мовний — то величезний квантовий мозок, а наша мова — це духовні гени, її спотворення є актом виродження, деградації. Всі мови на планеті мають глибинну універсальну граматику. У генетичному коді закладений принцип лінгвістики, де синоніми і омоніми тісно зв'язані за законом «іньянь» — боротьби двох протилежностей.

Приміром, геном рослин розпізнає людську мову. Наприклад, американський вчений-генетик Лютер Гарбань, розчарований невдалими селекційними дослідженнями, словесно умовив кактус з довгими голками прибрати їх, вони зникли, і тепер вже неколючий кактус використовують в їжу. Це підтверджує теорію лінгвістичної генетики про існування правови, тобто геному біосистем, спільного для всіх організмів, що зберігається в структурі генофонду Землі.

Мова усна чи письмова — величезний конгломерат хвильових ментальних хромосом, рухомих і мобільних, що дозволяє людині бути духовно стійкою. У разі зараження словесним вірусом (а він дійсно існує) настає спочатку духовний занепад, ментальний, а потім фізичний. Отже, будь-яка ідеологія чи псевдовчення є заразним катализатором для людства. Бог нас створив по своїй подібності, тому молитва включає резервні сили генетичного апарату, а прокляття, чаклунські замовляння, наговори руйнують хвильові програми, що відповідають за нормальну роботу організму. Мат — це генний мутант.

Отже, наша мова має бути красивою і правильною, Ісус Христос сказав: «За кожне зле, пусте слово люди звітуватимуть в день страшного суду (Мт. 12, ст. 36—37)» ■

православний календар

4 грудня

Введення у храм Пресвятої Богородиці.

5 грудня

Апостола Филимона. Благовірного Ярополка, у св. Хрещенні Петра, князя Володимиро-Волинського (1086).

6 грудня

Благовірного великого князя Олександра Невського, у схимі Олексія (1623).

Святителя Амфілохія, єпископа Іконійського (після 394-го).

7 грудня

Неділя 26-та після П'ятидесятниці. Великомучениці Катерини (305—313). Преподобного Меркурія Печерського.

8 грудня

Седмиця 27-ма після П'ятидесятниці. Віддання свята Введення у храм Пресвятої Богородиці.

Священномученика Климента Римського.

9 грудня

Освячення храму Великомученика Георгія у Києві. Преподобного Аліпія Столпника. Преподобного Якова пустельника.

10 грудня

Великомученика Якова. Ікони Божої Матері «Знамення».

«Динамо» не залишило шансів «Ворсклі»

■ У чемпіонаті України відбувся 13-й тур

Завдяки перемозі на полтавській «Ворскло» (3:0) київське «Динамо» зміцнило своє лідерство у чемпіонаті

Черговий тур чемпіонату України ознаменувався тим, що київське «Динамо» зміцнило своє лідерство, відірвавшись від найближчого переслідувача на п'ять очок. Сталося це завдяки тому, що самі кияни не зазнали проблем у матчі з «Ворсклою» і перемогли з рахунком 3:0, а «Дніпру» не вдалося зломити опір донецького «Металурга» — 1:1. Зумів наздогнати дніпропетровську команду в турнірній таблиці «Шахтар», який розгромив запорізький «Металург» — 4:0. Найрезультативніший футбол глядачі побачили в Харкові, де «Металіст» і «Зоря» забили на двох шість м'ячів.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

У ЗАПОРІЖЖІ чинний чемпіон країни донецький «Шахтар» впевнено здолав опір місцевого «Металурга». У першому таймі голкіпер господарів Євген Боровик творив у рамі своїх воріт справжні чудеса і зміг вберегти команду від пропущених м'ячів. А ось після перерви «гірники» все ж почали забивати. Причому всі чотири голи забили бразильські легіонери донецчан. Так, спочатку Марлос похвалився своєю бразильською (без перебільшення) технікою, слідом Алекс Тейшейра завершив результативним ударом сольний прохід, після цього Алекс замкнув простріл у виконанні Даріо Срни, а крапку в матчі поставив Веллінгтон Нем, який результативно пробило після красивої комбінації «Шахтаря». 4:0 — підопічні Мірчі Луческу набирають три очки, що дозволило їм вийти на друге місце. Результативним вийшло протистояння «Металіста» і «Зорі».

Перший гол у матчі забили футболісти луганської команди: на 37-й хвилині Андрій Пілявський відгукнувся на подачу зі штраф-

ного удару та результативно пробив головою — 0:1. Всього через кілька хвилин харків'яни отримали право на пенальті, і Жажа з одинадцятиметрової позначки не схибив — 1:1. Майже одразу після початку другого тайму «Металіст» вже вийшов вперед: красивий гол забив Жажа, який скористався подачею Павла Ребенка. На 66-й хвилині Жажа вже виступив у ролі асистента, вивівши один на один Сергія Болбата — 3:1. На 84-й хвилині луганчани знову повернули в матч інтригу, не обійшлося без удачі і невпевненої гри Дишленковича — Іван Петряк зробив рахунок 3:2. Але останнє слово в цій зустрічі залишилося все ж за Жажею, який перед фінальним свистком оформив хет-трик, скориставшись тим, що голкіпер «Зорі» пішов допомагати польовим гравцям розігравати стандартне положення біля чужих воріт — 4:2.

В останньому в нинішньому році гостьовому матчі чемпіонату України на «Динамо» чекала вельми непроста зустріч із «Ворсклою». Навіть заглянувши до під-

сумкового протоколу зустрічі, нескладно зрозуміти, що в цьому поєдинку було два різних тайми. У першій половині зустрічі гравці більше протистояли засніженому слизькому газону, була велика кількість силової боротьби за мінімуму небезпечних моментів. Запам'яталася подача зі штрафного Андрія Ярмоленка, після якої Драгович головою відправив м'яч у ворота. Динамівці вже навіть почали вітати партнера, але арбітр взяття скасував, зафіксувавши офсайд. Ще кілька разів кияни перевіряли надійність свого колишнього одноклубника Станіслава Богуша ударами з дальніх дистанцій, але особливих складнощів парирувати їх у воротаря не виникало.

Зовсім по-іншому складалася гра в другому таймі. Гості почали більше контролювати м'яч, уникати нав'язаної суперником силової боротьби. І результат не змусив чекати на себе. Плюс позначилася більш висока індивідуальна майстерність гравців під час атаки «біло-синіх», яку не змогло нівелювати й засніжене поле. На 53-й хвилині Ярмоленко ледь не вперше в матчі залишився без опікуна у штрафному майданчику, отримав м'яча від Мігеля (з легким дотиком від Мбокани) й, технічно його обробивши, спрямував точнісінько під дальню стійку. Перший забитий гол у таких зустрічах найчастіше стає вирішальним.

Подальша чверть години стала бенефісом Дьємерсі Мбокани. Майже п'ять місяців конголезець відновлювався після травми, а вийшовши на поле, показав себе в усій красі. Двічі — на 62-й та 67-й хвилинах — Мбокани замикав передачі з правого флангу. У першому

випадку п'ятою від Ярмоленка, а в другому — головою від Данила Сильви. Динамівці зробили максимум зі створених моментів, показавши високу дисципліну і повну самовіддачу, тому закономірно перемогли — 3:0. Тепер у чемпіонаті в нинішньому році «Динамо» залишається провести одну гру: у рідних стінах проти донецького «Металурга».

Завершувався тур матчем між «Дніпром» і донецьким «Металургом». Футболістам дніпропетровської команди вкрай необхідно було перемагати для того, щоб не відпустити «Динамо» у відрив. Але набрати три очки підопічним Маркевича не вдалося. Завдання ускладнив швидкий гол «Металурга», який гості забили на 12-й хвилині. Мораес точно пробив з лінії штрафного — 0:1. «Дніпро», правда, відразу ж відігрався зусиллями Євгена Коноплянки — 1:1, після чого господарі продовжили чинити тиск на чужі ворота. Проте до реально небезпечних моментів біля воріт донецької команди справа якщо і доходила, то у вирішальний момент дніпропетровські футболісти діяли зовсім не так, як того вимагала ситуація. У підсумку нічия — 1:1 ■

Результати 13-го туру чемпіонату України:

«Олімпік» — «Чорноморець» — 2:1
«Металург» 3 — «Шахтар» — 0:4
«Волинь» — «Іллічівець» — 3:1
«Металіст» — «Зоря» — 4:2
«Ворскла» — «Динамо» — 0:3
«Карпати» — «Говерла» — 1:0
«Дніпро» — «Металург» Д — 1:1

гімнастика

Олег Верняєв — найкращий спортсмен у листопаді

Олег Верняєв вдруге поспіль визнаний Національним олімпійським комітетом найкращим спортсменом місяця в Україні. Цього разу гімнаст удостоєний звання найкращого спортсмена листопада. Наставник атлета Геннадій Сартинський отримав відзнаку найкращого тренера місяця. Наприкінці осені Олег Верняєв здобув перемогу на етапі Кубка світу зі спортивної гімнастики в німецькому Штутгарті, а також переміг на престижному міжнародному турнірі «Меморіал Хоакіма Блума» в Барселоні та посів друге місце на відкритому Кубку Швейцарії в Цюриху. Відзначимо, що саме Верняєв отримував визнання найкращого спортсмена України в жовтні, коли блискуче переміг на чемпіонаті світу. Загалом для українського гімнаста це вже четверта престижна нагорода.

хокей

Молодіжна збірна проведе збір напередодні чемпіонату світу

Третього грудня молодіжна збірна команда України розпочне заключний навчально-тренувальний збір перед чемпіонатом світу. Льодові заняття відбуватимуться на майданчику ТРЦ «Термінал» (м. Бровари, Київська обл.), повідомляє прес-служба Федерації хокею України. Програмою заходу передбачено проведення дворазових занять від 4-го грудня. Після вихідного дня (9 грудня) команда перейде на режим одноразових тренувань, а вже 12-го грудня візьме курс на Дунайварош. Саме у цьому угорському місті відбудуться матчі чемпіонату світу серед команд дивізіону-1В (третій за ліком дивізіон).

спортивне життя

Київ приймав чемпіонат України з дартсу

У столиці Києві завершився чемпіонат України з дартсу. Серед жінок переможницею стала господарка турніру Рената Квіклена. Це перша звитяга Ренати в особистому розряді. У фіналі їй протистояла черкашанка Віталіна Моїсеєнко. У матчі за 3-тє місце Тетяна Редзюк у столичному протистоянні всуху переграла Олександру Чорноброву. Чемпіоном України серед чоловіків став Владислав Омельченко з Кривого Рогу, здолавши у фіналі киянина Олександра Ємельянова. Бронзу у матчі з представником Львова Олексієм Назаренком виборов інший криворожанин Едуард Невінчаний. Вперше в історії українського дартсу було розіграно нагороди чемпіонату країни у міксті. Золоті медалі вибороли Едуард Невінчаний і Віталіна Моїсеєнко, «срібло» — у київської пари Артем Усик/Олександр Чорноброва, «бронза» — в Олексія Гросова й Анни Лопухової (Донецька обл.).

СПОРТ

«Будівельник» переміг у столичному дербі

■ В місті відбувся принциповий матч між двома київськими клубами

На відміну від першого в сезоні столичного дербі цього разу матч між двома київськими командами підтвердив свій статус. «Будівельник» зі значними труднощами обіграв «Київ» із рахунком 80:76, переломивши хід гри на власну користь лише наприкінці зустрічі. Найрезультативнішим гравцем матчу став захисник переможців Денис Лукашов, на рахунку якого 20 очок (при 9/10 кидків із гри), 8 підбирань і 4 передачі.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

ПОЧАТОК матчу до свого активу цілком міг записати лише БК «Київ». Навіть без свого головного тренера Деяна Прокіча, який наразі перебуває на лікарняному, «вовки» стартували ривком 6:1, проте надалі Денис Лукашов уже звич-

но повів свою команду за собою — і до кінця першого відрізка «будівельники» наздогнали й перегнали суперника. Кидок Михайла Анісімова з сиреною відправив команди на першу перерву за рахунку 14:10 на користь чемпіонів.

Дальній кидок у виконанні Руслана Отверченка зменшив розрив до мінімуму в дебюті другої чверті, і саме завдяки гравцю «Києва» в першу чергу, а також Валерію Анісімову, «вовки» не давали підопічним Віталія Чернія втекти далеко впродовж більшої частини матчу. «Будівельники» виглядали дещо скутими й ніяк не могли використати свою очевидну перевагу в передній лінії, де у опонентів їм гідно міг протистояти лише один гравець — Валерій Анісімов.

Все це призвело до того, що в заключному відрізку протистояння «Київ» спершу зрівняв рахунок руками Луценка, а потім вдала гра Павла Крутоуса і зовсім вивела його одноклубників

У драматичному матчі між «Будівельником» та БК «Київом» переможець визначився лише за кілька хвилин до фінальної сирени

уперед. Утім, наприкінці гри на решті активізувався Михайло Анісімов, який приніс своїй команді 6 очок поспіль і поставив розкішний блокшот, а захисники «будівельників» (в першу чергу — Забірченко) нарешті впоралися з Русланом Отверченком, який у результаті потрапив в кошик лише один зі своїх 7 кидків в останній десятихвилинці. «Будівель-

ник» оформив ривок у 9:0, оговатитися від якого супернику вже просто не залишалося часу. Тож фінальна сирена зафіксувала перемогу чинного чемпіона з рахунком 88:76, яка стала для команди Віталія Чернія вже дев'ятою звитягою поспіль. Свій наступний матч «будівельники» проведуть у п'ятницю, 5 грудня, проти «ДніпроАзоту» ■

Українські біатлоністи вдало провели гонку на етапі Кубка світу

■ Наша команда зайняла 4-те місце

У Шведському місті Естерсунд стартував новий біатлонний сезон. Дебютну гонку для вітчизняної команди у складі Наталі Бурдиги, Валентини Семеренко, Дмитра Підручного та Сергія Семенова можна вважати успішною, адже «синьо-жовті» прийшли до фінішу четвертими. Золото ж розіграли три збірні, які одночасно викотилися на фінішну пряму. І все ж Мартену Фуркаду на фотофініші вдалося випередити норвежця Ларса Хельге Біркеланда і німця Симона Шемппа.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

ДОВГИХ вісім місяців вболівальники чекали повернення біатлону. Відверто кажучи, про таке відкриття сезону можна було тільки мріяти. Змішана естафета в Естерсунді (Швеція) другий рік поспіль задає біатлонному Кубку світу найвищий темп. Один тільки факт: перед останньою стрільбою естафети в півхвилини від першого місця перебували аж 11 команд! А фотофініш зафіксував розподіл місць на подіумі з розривом у 0,2 секунди.

Але головне для українських уболівальників — це результат: незважаючи на всі втрати, що трапилися в міжсезоння, в Україні, як і раніше, є команда. Причому в міксті — не тільки один з найсильніших жіночих складів, але і більш ніж гідний чоловічий.

Хоча перший етап для нашої збірної видався непростим. Ната-

лія Бурдига здорово впоралася з лежанням, а ось на стрільбі стоячи потрапила в порив вітру і змушена була використовувати весь комплект запасних патронів, через що до передачі естафети прийшла 11-ю з 40-секундним відставанням. А виграла етап незрівнянна представниця Фінляндії Кайса Макарйянен, якій навіть три промахи в лежання перешкодити не змогли.

Валентина Семеренко взялася за справу з перших метрів дистанції, вже на першому колі відігравши більше половини відставання. А після стрільби лежачи і гарного другого кола до стійки прийшла в щільній трійці лідерів. Але тут лідер жіночої команди змусила похвилюватися тренерів і вболівальників, закривши всі мішені тільки з третього разу запасним пат-

Завдяки старанням Дмитра Підручного збірна України змогла фінішувати четвертою на етапі Кубка світу у шведському Естерсунді

роном. А вже на останнє коло дистанції сил у українки залишилося обмаль. Підсумок — сьома позиція і 33 секунди відставання від лідера — збірної Білорусі, яка закінчила жіночу частину міксту першою завдяки реактивній швидкості Дарини Домрачової.

Ще рік тому при таких розкладах перед чоловічою частиною естафети більшість уболівальників змирилася б з боротьбою за вісімку кращиків. Але тепер у наших хлопців інша психологія. Дмитро Під-

ручний вгризався в кожен метр дистанції і не відставав, а скорочував відставання від лідерів! На фініші біатлоніст виявився сьомим.

Сергію Семенову на останньому етапі дісталися гідні суперники. Трохи попереду Яків Фак, Онджей Моравець і Симон Шемпп, а поруч — лідер світового біатлону Мартен Фуркад, а також Ларс Хельге Біркеланд з Норвегії, Лоуелл Бейлі з США і темна конячка білорус Юрій Лядов. І Сергій, не зні-

тившись, продовжив справу Підручного, відігравши гандикап секунда за секундою! І все було б зовсім ідеально, якби не один промах в лежання. Але до заключного рубежу Сергій підійшов шостим, всього в 15 секундах від лідерів. Один промах — і при більшій кількості невдач Бейлі і Лядова Семенов виходить на трасу четвертим з дуже непоганим гандикапом від переслідувачів. Цю позицію Сергій зберіг до фінішу, неабияк порадувавши команду і її фанів ■

Світи Михайла Лермонтова

■ В столиці триває виставка до 200-річчя від дня народження видатного російського класика

До великого ювілейного проекту «Мятежный гений вдохновения», що розташований на першому поверсі Київського музею російського мистецтва, готувалися майже рік. Особистість Лермонтова подається на фоні історичних пейзажів та портретів сучасників, а творчість — у пам'ятках живопису, графіки за мотивами його творів, виданнях, світлинах театральних постанов та афішах з колекцій столичних музеїв.

Наталка ГАЙ | спеціально для «Хрещатика»

«БЕЛІНСЬКИЙ» називав Лермонтова спадкоємцем Пушкіна і захоплювався його творчістю, — розповідає куратор виставки, провідний науковий співробітник музею російського мистецтва Мар'яна Кружкова. — Михайло Юрійович в поезії був романтиком, а ось його проза стала новаторською, відкривши нову сторінку в історії російської літератури». Мандрівка з «генієм Лермонтова» розпочинається двома світами, стихіями, які сформували його як людину і творця, — Росією і Кавказом. Це історичний фон (Бородінська битва), види Петербурга, Москви («обителі юности» поета), Кавказу («Табір горців» військового товариша Гагаріна, епічні кавказькі пейзажі Кисельова та Мещерського), куди Лермонтова ще в дитинстві «на води» привозила бабуся. Далі — портрети людей, які були йому близькі. «Це Белінський, відома їх історична зустріч у 1840 році: він відвідав Михайла Юрійовича в ордонс-гаузі, де поет сидів під арештом за дуель з Баран-

том, розмова продовжувалася кілька годин і справила на Белінського велике враження, — пояснює Мар'яна Кружкова. — А також роботи Клюндера, який створив ранній портрет Лермонтова та серію акварельних портретів його товаришів по службі, угорця Зічі, першого ілюстратора його творів».

В наступних залах представлені живописні роботи за мотивами творів російського класика та ілюстрації. В 1891 році — до 50-річчя з дня смерті Лермонтова (він загинув на дуелі у віці 26-ти років) — було підготовлене найповніше ілюстроване видання його творів за участі видатних художників — Шишкіна, Серова, Врубеля, Васнецова. Відвідувачі можуть помилуватися картинами Івана Шишкіна «Разливы рек, подобные морям» і «На севере диком», які є перлинами колекції музею російського мистецтва. Михайло Врубель створив малюнок «Печорин на дивані». Але найбільше захопив його «Демон» Лермонтова, бунтівний вигна-

Фото Бориса Корженюка

Шедевр Івана Шишкіна «На севере диком» за мотивами поезії Лермонтова є перлиною колекції Музею російського мистецтва

нець, над поетичним образом якого митець працював все життя. Поряд — «Лейла і Хаджи Абрек» Івана Ге за сюжетом поеми Лермонтова «Хаджи абрек» та «Сцена в будинку скарбника» Костянтина Флавицького.

У 2014 році відзначається 200-річчя і від дня народження видатного українця Тараса Шевченка — пам'ятна дата не єдине, що пов'язує двох геніїв. «Лермонтов був улюбленим поетом Тараса Шевченка, — розповідає Мар'яна Кружкова. — Перебуваючи у засланні, він благав друзів надіслати йому поезії Лермонтова. Обох титанів духу споріднює трагічність долі, драматизм життя. І це, незважаючи на абсолютно різні біографії і соціальний статус. Від народження Лермонтов мав усе — рід, заможність, проте гостро відчував самотність, неприйняття існуючих законів. Це притягувало Шевченка». В експозиції демонструється малюнок Тараса Григоровича до поезії Лермонтова «Смерть гладіатора». Говорять, що Михайло Юрійович любив українські пісні. «Лермонтов знав багато мов: окрім французької і англійської, він вивчав турецьку, татарську, українську, — зауважує пані Кружкова. — А героїня «Маскараду» Ніна Арбе-ніна походить з України».

На виставці є прижиттєві видання творів Лермонтова, чудові переклади видатних українських поетів Максима Рильського і Володимира Сосюри. Творчість Лермонтова приваблювала і художників-ілюстраторів, які створювали монументальні серії. Зокрема Микола Кузьмін — до драми «Маскарад», Федір Константинов — до «Героя нашого часу» (частину аркушів з цих серій можна детально роздивитися в залі музею), а українським ілюстраторам Олександр Хвостенко-Хвостов та Руденку належать ілюстрації до «Пісні про купця Калашнікова» й «Тамані».

Окремий зал відведено театру та кіно. Лермонтов написав дві драми — «Маскарад» і «Іспанці» (останню в 16 років!). Фотографії, афіші, програмки і жіночий костюм до «Маскараду» постановки 2004 року надав театр російської драми. У фотографіях простежується еволюція постановок цієї драми: перша фотографія зроблена в 1929, наступні — в 1935 і 1937 роках (спектаклі Сімферопольського театру) і до постановки театру російської драми 2004 року. Тут же бажачі мають змогу переглянути радянські кінофільми, присвячені життю і творчості Лермонтова: «Маскарад» (Ленфільм, 1941), «Княжна Мері» (Кіностудія ім. М. Горького, 1955), «Лермонтов» (Мосфільм, 1986), «Сторінки журналу Печоріна» (ГРЛДП ЦТ, 1975).

І на завершення трохи статистики: виставка об'єднала близько ста експонатів, які надали, окрім Музею російського мистецтва, Музей Тараса Шевченка, Музей книги і друкарства України, Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, Музей історії міста Києва, а також Театр російської драми імені Лесі Українки.

«Мятежный гений вдохновения» до 200-річчя М. Ю. Лермонтова

Коли: до 10 січня 2015 року, розклад роботи: з 10.00 до 18.00 (каса до 17.00), пн., чт. — вихідні, остання середа місяця — санітарний день

Де: Київський національний музей російського мистецтва, вул. Терещенківська, 9, тел.: (044) 287-73-24

Вартість квитків: 20 грн, студентам — 10 грн, школярам і пенсіонерам — 5 грн. ■

Фото Володимира Ульяновова

До річниці Революції гідності в Київському муніципальному академічному театрі опери і балету для дітей та юнацтва відбулася прем'єра постановки «Повертайся живим», яку автори називають містерією сучасності. Головний герой — юнак, який разом з народом проходить шлях від мирного життя до революції, віддає свої сили для його прозріння — і все це під проникливий спів сестер Тельнюк.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

СПОЧАТКУ була музика — на творчість Галини та Лесі Тельнюк (а особливо на пісню «Повертайся

живим» на слова Ірини Цілик, яка вже стала присвятою українським воїнам) звернув увагу в. о. худож-

Історія боротьби крізь пісні і пластику

■ В КМАТОБ презентували спільний с сестрами Тельнюк музичний проект

ного керівника театру Віталій Калитовський та запропонував створити на основі пісень театральне дійство. Задум втілював в життя режисер Дмитро Тодорюк: він намагався зробити не просто концерт, а розповіді історію. В центрі вистави — герой нашого часу, звичайний український хлопець. Під час революції він намагається застерегти людей від впливу телебачення, яке зомбує, уособлює зло — «не тих поводитирів слухає». Народ прозирає і піднімає дух героя, який віддав вже всі свої сили, — вони єднаються у бажанні перемогти.

На сцені — мішки, що нагадують барикади, за ними — симфонічний оркестр, а по боках — «янголи-поводирі», сестри Тельнюк, які супроводжують все дійство піснями. Тому, в першу чергу, містерія зацікавить шанувальників їх

творчості. В деяких сценах з'являється хор, він же грає роль народу, а головними виконавцями стали студенти Київської муніципальної академії танцю імені Сергія Лифаря Лев Чорний (Герой) та Ксенія Стеценко (Кохана). «Для мене важливо було, щоб солістами були саме студенти, — підкреслює Дмитро Тодорюк. — Адже з них розпочався Євромайдан, вони були рушійною силою революції і першими відчувають зміни». До музичної вистави увійшло 17 номерів — пісні на вірші Тараса Шевченка («Тече вода з-під явора», «І мертвим, і живим» та ін.), Оксани Забужко («Цілунок», «Мої предки» та ін.), на завершення звучить «Повертайся живим». «Нас надихнув Майдан, багато пісень було створено під час цих подій», — розповідає автор музики і виконавиця Леся Тельнюк. На думку її сестри, ця «вистава-світло» по-

кликана дати глядачам надію на майбутнє. «Всі занепокоєні, що ж буде далі, але спокій і мир повинен оселитися в кожному з нас, — вважає Галина Тельнюк. — Нам варто повірити у вільну країну, працювати над собою, піднімати свій дух — і все буде добре».

Виставу «Повертайся живим» вперше показали 29 листопада — якраз напередодні трагічних подій, що трапилися рік тому. Вона ще раз нагадує, що варто бути пильними, обирати, кого слухати і кому довіряти та не перетворюватися на «інформаційний смітник».

Містерія сучасності «Повертайся живим»

Коли: 10 грудня о 19.00

Де: Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва, вул. Межигірська, 2

Вартість квитків: 30-150 грн ■

Революційна творчість

■ Артефакти Майдану показують в музеї Гончара

Ініціатива «Музей Свободи/Музей Майдану» перебралася зі стін Національного художнього музею до Музею Івана Гончара з новим проектом «Творчість свободи: (р)еволюційна культура Майдану». В експозицію відбирали речі, які не лише нагадують про події минулої зими, а й демонструють бурхливу креативність і винахідливість людей на Майдані.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

АКТИВІСТИ, музейники, представники громадських організацій, державної і міської влади об'єднали свої зусилля задля збереження пам'яті про події Майдану та розвитку громадських практик, започаткувавши ініціативу «Музей Свободи/Музей Майдану». Її новий проект демонструє оригінальні речі, які стали знаковими під час Революції Гідності. В його основі — мистецька складова Майдану як важлива «зброя» протестного руху, стихійний вияв народної творчості. «В художньому музеї домінантним був проект мене як автора, тут я інстальюю артефакти, які народжувалися на Майдані,— поясняє арт-куратор Влодко Кауфман.— Для нашої команди було важливо усвідомити, як в руках людини на Майдані будь-який предмет міг перетворитися на артефакт. Мене дивує стан збурення креативу, вміння і бажання творити у тих, хто знаходився в екстремальних умовах. Це є наскрізною темою виставки. Тут представлена лише мізерна частина того, що було створено, найяскравіші приклади».

До виставкових залів відвідувачі потрапляють буквально крізь «йолку», що стала символом Майдану: через частину справжнього каркасу тієї ялинки, обвішаного прапорами. Сама ж експозиція умовно поділена на кілька зон. Про барикади нагадують шини, рогатка, розмальовані каски та щити-«обереги» з написами. «Зона вогню з шинами — це не імітація барикади,— розповідає Влодко Кауфман.— Вогняна барикада і паління шин є ключовим моментом Майдану, це креатив інженерної стратегічної думки захисника: щоб відгородитися від «Беркута», люди створювали чорну завісу, за якою їх не було видно. А ще «коктейлі Молотова», які виготовляли не лише з пляшок, а й з лампочок. Далі — звичайні щити і каски, які стали витворами мистецтва. «Очі» — це оригінал тієї картини, з якою художник ходив по Майдану, на полотні видно сліди гумових куль. Ми намагалися уникнути «сувенірки», яка розплодилася після Майдану, всі речі автентичні». Посередині — відгороджена «зона намету», в якій демонструють відео

з розповідями учасників Майдану. «В розмовах в наметі можна довідатися набагато більше, ніж поза ним,— продовжує арт-куратор.— Ось висять фрагменти спаленого намету, що нагадують зелену мапу палаючої країни. Навпроти — автентичні, як ми їх називаємо, «дядьчики» — це опудальця, які садили, щоб віддякувати та відволікати «беркутівців».

Зона захисту зі щитами, на одному з яких просвічується простріл, сусідює з сакральною зоною — це ікони та свічки у відгородженому дзеркальному просторі. На стовпах в залі висять кийки — своєрідна звукова сигналізація, ще один винахід Майдану, як і вогняна барикада (у 2004 році були барабанні бочки). А навпроти намету — одне з панно, яке розмальовували люди на Майдані з назвами міст (від Новгороду до Ужгорода), написами («Любіть Україну», «Україна — це творчість», «Героям слава» та ін.) — один із найжиттєрадісніших і найяскравіших артефактів. Поруч — нове панно «Голоси відвідувачів», на якому можна написати власні думки та відчуття. А думки, які виникали у різних людей під час Майдану, нагадують пости з Фейсбука. «Виставка передає дух українського народу, надає сил і наснаги, впевненості, що ми все подолаємо,— поділилася враженнями директор Департаменту культури КМДА Діана Попова.— Музей Майдану мусить з'явитися в Києві, і міська адміністрація буде клопотати про це».

Фото Олексія ІВАНОВА

Щити з написами, віршами і малюнками слугували нашим хлопцям справжніми оберегами

Проект не просто так називається інтерактивним. Відвідувачам пропонують ділитися спогадами на «Сцені історій», листуватися через Пошту Майдану, знайомитися з літературними «революційними» новинками у Бібліотеці Майдану, написати власне розуміння, що таке свобода. А молодь до 20 років запрошують створювати газету «Твій вибір» (подробити на сайті www.freedomchoice.ua). В рамках проекту обіцяють дискусійні зустрічі, кінопокази, концерти, майстер-класи, презентації видань і громадських ініціатив, акції на підтримку воїнів у зоні АТО. А також продовжують збирати експонати та ідеї для майбутнього Музею Свободи/Музею Майдану. За подіями слідкуйте на сайті музею Гончара (www.honchar.org.ua).

«Це ще одна спроба осмислити те, що з нами було і що нас змінило,— підкреслює куратор проекту Ігор Пошивайло.— Ми шукаємо нові форми взаємодії з гро-

мадою, тому виставка є інтерактивною, мультимедійною, експериментальною. Це — місточок між тим, що було, і тим, що буде, створюватимемо Музей Майдану/Музей Свободи з вашою допомогою». На думку директора Українського інституту національної пам'яті Володимира В'ятровича, історія Майдану — це історія нашої перемоги, про яку потрібно пам'ятати, незважаючи на всі труднощі. «Свобода — фундаментальна цінність, на якій будується українське суспільство,— вважає він.— Для нас Майдані — це інструмент досягнення свободи, вони повинні надихати нас на майбутні перемоги».

Інтерактивний виставковий проект «Творчість свободи: (р)еволюційна культура Майдану»

Коли: до 26 січня 2015 року, вт—нд з 10.00 до 17.30

Де: Музей Івана Гончара, вул. Лаврська, 19

Вхід вільний ■

Фото Євгена ЧОРНОГО

Поціновувачам мистецтва вже не треба їхати до центру міста — нещодавно неподалік станції метро «Лівобережна» відкрилася галерея сучасної класики «Синій вечір», заснована дочкою майстра пейзажу Олексі Захарчука. Минулого тижня в галереї представили проект «Київська колекція», що об'єднав роботи відомих і несправедливо забутих київських художників.

Наталка ГАЙ | спеціально для «Хрещатика»

ДІСТАТИСЯ до галереї від метро близько, але знайти не так просто — вона розташувалася у підвалі однієї з новобудов, потрапити до якого можна лише з внутрішнього дворику, пройшовши крізь під'їзд будинку. Всередині тепло і

затишно, є диванчики та стільці, а по вихідним влаштовують майстер-класи з декупажу та живопису. «Після смерті батька залишився великий мистецький спадок, який хотілося не тримати у себе, а показувати людям, адже карти-

ни гідні цього,— розповіла «Хрещатику» куратор галереї Юлія Захарчук.— І ось нарешті з'явилася така можливість. Галерея є родинною, але ми демонструємо не лише роботи батька, а й його вчителів, соратників. У нас знаходиться і один з варіантів програмної картини Олексі Захарчука «Синій вечір», яка, власне, і дала назву галереї. Ми позиціонуємо себе «галереєю сучасної класики», бо представляємо твори митців, сучасних класиків — багатьом з них за вісімдесят, їх роботи знаходяться в музеях, але вони продовжують активно працювати, а також тих, які вже пішли з життя. В подальшому хочемо проводити в галереї лекції, музичні вечори і стати культурним центром Лівобережжя».

До експозиції «Київська колекція» увійшли живопис, графіка і скульптура 27 митців — особистостей різного масштабу, які взаємодіяли в одному мистецькому середовищі. Кожен — з власним неповторним стилем. Імена майстрів певним чином пов'язані з Київським державним художнім інститутом (нині НАОМА). Спадковість традиції простежується у століттях двох поколінь митців: шістдесятників і їхніх учителів (умовно виставка і поділена на ці дві частини). Тетяна Яблонська, Ілля Штільман, Сергій Григор'єв в різний час викладали у КДХІ. Авторитетами для молодших колег по цеху були також Євген Волобуєв, Григорій Якутович, Борис Рапопорт, а своїм духовним лідером шістде-

сятники вважають Григорія Гавриленка. Є й твори видатного київського художника Юрія Хіміча. «Живі класики» — Борис Довгань, Микола Рапай, Галина Григор'єва, Яким Левич, Олег Животков — представлені роботами останніх десятиліть. Цікавинкою виставки є серія унікальних автопортретів — Алли Горської, Анатолія Лимарева, Михайла Вайнштейна, Віктора Зарецького. Серед несправедливо забутих імен — Євген Звездов та скульптор Мар'ян Савельєв. Усі твори надали автори та родини художників. *Відвідати виставку «Київська колекція» запрошують щоп'ятниці та щонеділі з 15.00 до 19.00 за адресою: вул. Микільсько-Слобідська, 1-а. Триває вона до 25 січня ■*

«Київська колекція» — на Лівому березі

■ В галереї «Синій вечір» представляють твори столичних митців другої половини ХХ століття

У Межигір'ї знайшли ексклюзивні шахи Януковича з королем Путіним

У «МЕЖИГІР'І» — колишній резиденції экс-президента Януковича — знайшли унікальні шахи з політиків.

Фото шахів, які виконані у вигляді маленьких фігурок лідерів різних країн, виклав на своїй сторінці у Twitter журналіст Павло Шеремет.

Наприклад, пішаки зроблені у вигляді колишнього лідера палестинців Ясіра Арафата, який помер у 2004 році. Водночас пре-

зидент Росії Володимир Путін займає на шахівниці місце короля, а королевою є прем'єр-міністр Пакистану у 1988-1990 та 1993-1996 роках Беназір Бхутто. Слон на дошці виглядає, як Кім Чен Ір, а кінь — як колишній прем'єр Італії Сильвіо Берлусконі.

Автори незвичної шахівниці не забули і про колишнього канцлера Німеччини Герхарда Шредера, фігурка якого на дошці стоїть на місці тури ■

сканворд

укр. поет-лірик «Рання осінь»	страва з м'яса в підливі	важкий предмет для тиснення	анг. письменник «Копі царя Соломона»	Х							
↓	↓	↓	↓	Р	дав. грец. вчений, філософ				↑	упорядкованість	
	↓	нота	Біловійські поля — райське місце	Е				↓	↓		
		лікар-фахівець	схід, слов'янське плем'я, жило у пониззі Дніпра	Щ	япон. алкогольний напій		речовина для опалення, освітлення, охолодження	↑	↑	↑	
			жіноча одяга	А	↓						народна лірична пісня колезький ... (іст.)
	↓		орган зору	Т							↑
	смічковий чотириструнний муз. інструмент	↑	міра земельної площі	И				↓	марка літаків	↓	установа (іст.)
	↓		гурт овець	К			плоскодонне судно	↑			
	благитна синиця	↑					↑	↑			
			скелет голови				↑				мистецтво складання букетів
			шорстка тканина								

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

Хрещатик

щоденна міська газета

Засновник — Київська міська Рада
В. о. головного редактора Максим ФІЛІПОВ

Газета заснована 7 вересня 1990 року.
Перереєстрована в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року.
Свідоцтво серії КВ №3620

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

ЩОДЕННОГО ВИПУСКУ (ВТ, СР, ЧТ, ПТ) 61308

ЧЕТВЕРГОВОГО ВИПУСКУ (З ПРОГРАМОЮ ТБ) 22094

Internet: www.kreschatic.kiev.ua
E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

виходить у вівторок, середу, четвер та п'ятницю

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-6
Телефон для довідок 234-27-59, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 234-27-39, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Матеріали зі знаком (П) та під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами.
Набір, верстка та кольороподіл: комп'ютерний центр газети "Хрещатик".
Віддруковано: "МЕТА-Поліграф", м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14.